

ברית יוצאי בוכרה (ע"ר)

בהיותה גוף וולונטרי, אפוליטי, אינה אחראית לכל תוכן שהוא אשר מפורסם בעיתון, למעט דבר הברית בעברית

נוסדה ב-1972

ב י ט א ו ן מ פ פ ר 1 0 5 , מ ר ן 2 0 1 3

80 שנה להעפלה הבוכרית לארץ-ישראל - ציונות במיטבה

"לֶק-לֶק מֵאֶרֶץ
וּמִמִּזְדֵּתְךָ וּמֵאֵית אָבִיךָ,
אֶל-הָאָרֶץ, אֲשֶׁר אֶרְאֶךָ"

(בראשית י"ב, א')

ברית יוצאי בוכרה
ו"אבוקה" קרן
מלגות לזיכור גבות
מתכבדים
להזמין את הציבור
לטקס זכוקת
מלגות שנת תשע"ג

שיתקיים ביום ג',

ר"ח ניסן תשע"ג, 12.03.2013
בשעה 19.00 בתיאטרון היהלום,
רחוב היצירה 3, רמת-גן

הטור הראשון

חלוקת מלגות – חג וערך

לא בכדי טקס חלוקת המלגות השנתי הוא חגה של ברית יוצאי בוכרה, שהיא טקס זה מבטא ערך חשוב: השכלה.

לא במקרה, אחד התנאים למתן המלגה הוא לימודים בארץ. בכך, ערך ההשכלה נושק בעוד יסוד – הצינונות. לא זו בלבד, אלא שאנו רוצים שצעירינו יבנו בתום לימודיהם את חייהם בארץ ולא בנכר. על כך אין לנו כל כך שליטה אך, זו משאלה שחובה להשמיע.

כיום, היות העברית שפתנו המדוברת והספרותית, הוא דבר מובן מאיליו. שונים היו פני הדברים לא רק בראשית מאבקו של אליעזר בן-יהודה, אלא מאוחר יותר, למשל, כאשר הוקם הטכניון בחיפה ב-1913. מחוללו פאול נתן, סבר ששפת ההוראה בו צריכה להיות... גרמנית. רק מקץ פולמוס גדול נקבע, ששפת ההוראה תהיה עברית. אליעזר בן-יהודה, האיש המזוהה יותר מכל עם החייאת הדיבור העברי בארץ-ישראל, היה שותף פעיל מאוד בפולמוס זה. בשנת 1919 הוא שיכנע את הנציים העליון הבריטי, הרברט סמואל, שהיה יהודי, להכריז על העברית כאחת משלוש השפות הרשמיות של המנדט הבריטי בארץ-ישראל.

כלומר, באווירה בה לא הייתה הסכמה גורפת שהעברית היא שפת הלאום, בה מקנים ידע והשכלה לילדי ארץ-ישראל היהודים וצעיריה, יהודי בוכרה נהגו, באופן טבעי, אחרת לגמרי. ידועים הדברים שפורסמו בהקשר זה בעיתון "השקפה" בפסח תרס"ו (1906), כנראה על ידי אליעזר בן-יהודה ושפורסמו שוב, לאחרונה, על-ידי ד"ר גיורא פוזילוב בספר האלבומי ההדור "חוטמים של משי", המלווה את התערוכה בבית התפוצות.

הדברים נכתבו בעקבות ביקור בתלמוד תורה בשכונת הבוכרים עת התקיים בו מבחן פומבי. הרי הדברים: "אני מודה כי היה לי הרבה נחת-רוח ממה שראיתי ושמעתי. כל המבחן היה בלשון העברית וגם משא ומתן של הלכה. בתלמוד קראו התלמידים ויפרשו לכל הדקדוקים הרגילים בארמית בתלמוד, והם ביארו לי הכל בשפה ברורה באמת. אז אמרתי בנפשי מי ייתן ובאו הנה קצת מהמתמטיקאים, המתחכמים וצועקים, כי אי אפשר ללמד את סוגיות התלמוד בעברית. וראויים לשבח ולתהילה שני המורים חכם יהודה קסטל וחכם לנייאדו בעד פעילותם זו. גם בדברי הימים ובכלל הניקוד והפעלים ידעו המלמדים לענות היטב ולא במילים שגורות על הסדר, שלמדו בעל-פה כי אם לפי שאלות".

וישנן עדויות נוספות על הרמה הגבוהה של תלמוד תורה זה, שהנהיג את שיטת ההוראה "עברית בעברית". יהודי בוכרה יכלו כשאר העדות להשתמש בשפת העדה כשפת הוראה. אבל, הם העדיפו ללמד בעברית תוך השענות על מלמדים ספרדיים מן היישוב הישן. זו הייתה ראייה מרחיקת לכת, ממש כמו שבבעבור שכונת "רחובות" הבוכרים הייתה בבחינת חזון של בניית ירושלים חדשה ומודרנית מחוץ לחומות. ראוי לציין שמשפחה אחת חרגה מן המעגל המקובל, היא משפחת יששכרוב, קרי חזקיה ואשתו רחל לבית ששון. משחמשת ילדיהם התייתמו מהוריהם, הם נשלחו על-ידי בני המשפחה לארץ-ישראל וכעבור זמן, ב-1913, עברו לגימנסיה הרצלייה, שבת"א וזאת לא במקרה.

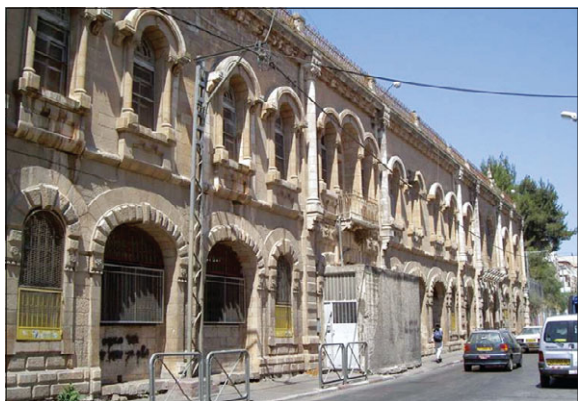
הקשר בין משפחת יששכרוב לגימנסיה הרצלייה החל עוד בימיו של האב חזקיה, שחי בצעירותו בארץ-ישראל. בן-ציון מוסיונון, מורה לתנ"ך שהתמנה למנהל הגימנסיה ב-1912, הגיע לטשקנט, כדי לערוך מגבית למען הגימנסיה. חזקיה נרתם למשימה וניצל לשם כך את קשריו הטובים עם הקהילות של

שלוש הערים הגדולות – טשקנט, סמרקנד וקוקנד. התרומות לא איחרו לבוא. אחד מחמשת הילדים שלמדו בגימנסיה הרצלייה, הוא חי יששכרוב, שלימים מונה כתת-שר לענייני אוויריה על-ידי דוד בן-גוריון.

קיצורו של דבר. כשנוצרו תנאים הולמים, יהודי בוכרה, עוד לפני העידן הסובייטי, שידרגו את רמת החינוך של ילדיהם, בכלל זה בהרחבי אסיה המרכזית. ראשוני הברית, שהנהיגו את מתן המלגות, היו ממשכיה הנאמנים של גישה זו.

בנימין בן-דוד

שכונת הבוכרים – נושא לימודי במערכת החינוך

מאמצי ברית יוצאי בוכרה לבשו עור וגידים ותוכנית הלימודית ההיסטורית על שכונת הבוכרים יצאה לדרך. תלמידי ישראל בכיתה ח' בחטיבת הביניים לומדים השנה, תשע"ג, על קורותיה של אחת הפרשיות ההיסטוריות המפוארות ביותר של העיר ירושלים.

הפעילות הלימודית מציגה את עליית יהודי בוכרה לארץ-ישראל, את סיפורה המפואר של שכונת הבוכרים ואורח החיים המיוחד בה, את ראשית העלייה של יהודי בוכרה לירושלים ואת ימי פריחתה של שכונת הבוכרים משלהי המאה התשע-עשרה ועד פרוץ מלחמת העולם הראשונה.

הפעילות הלימודית מורכבת מהפרקים הבאים:

- ההיסטוריה של יהודי בוכרה
- עלייתו של דוד הפנץ
- ציר זמן
- מפה, התפתחות השכונה
- סיור וירטואלי
- בראי הספרות

- החיים בשכונה
- תשבץ
- תפוזרת

הפעילות משלבת מגוון כלים מתוקשבים ושאלונים מסוגים שונים.

קישור לאתר אינטרנט: <http://goo.gl/qsZgJ>

בהזדמנות זו ברצוננו להודות לשר החינוך, מר גדעון סער, על האזון הקשבת והפתיחות לחיוניות הכללת לימוד שכונת הבוכרים בתוכנית הלימודים במערכת החינוך ותודה מיוחדת לצוות העובדים הפדגוגי של המשרד, שבנה תוכנית לימודית יעילה וייחודית.

ברית יוצאי בוכרה

מתכבדת להודיע לגבאי בתי הכנסת הבוכרים בארץ על חלוקת חנינם של פלקטים "מודים-דרבנן" ו"בריך-שמיה" ומוודה לתורם בן הקהילה. כל הקודם זוכה!

הפלקטים ימסרו בתיאום עם הרב גבריאל מתת-טוב במשיבת הרמב"ם ובית יוסף, רח' מבצע קדש 42, מעוז אביב ת"א. טל. 050-4178446

המערכת:

ראש המערכת – יוסף בר-נתן, נשיא הברית
עורך ראשי – בנימין בן-דוד
עורכת משנה – שושנה רון, מנכ"לית הברית
גרפיקה ועיצוב – נלי פלדמן
חברי המערכת:
רון שחר-יששכרוב, גאולה אבידן-פוזילוב ורון אברהמוף
כתובת:
ברית יוצאי בוכרה
רחוב הקונגרס 2, תל-אביב 66044
טלפון – 03-6393448; טלפקס – 03-6882785
קבלת קהל – בימי א'-ה', בשעות – 11.00-14.00
כל הזכויות שמורות למערכת

מינוי לעיתון

קוראים המעוניינים לקבל את העיתון בביתם מתבקשים להחזיר את טופס ההרשמה לכתובת:
ברית יוצאי בוכרה
רח' הקונגרס 2, ת"א 66044
בצירוף שיק. התשלום בעבור דמי משלוח בלבד
טופס הרשמה

שם _____
כתובת _____
טלפון _____
אני מעוניין במינוי לחודשים: (נא לסמן X)
3-ל- (30 ₪) 6-ל- (60 ₪) 12-ל- (100 ₪)

יהדות בוכרה - מעפילה לא"י בעוז וגבורה

יוסף בר-נתן, נשיא ברית יוצאי בוכרה, בן למשפחת מעפילים

בין גבולות, בין הרים ללא דרך, כלילות חשוכי כוכבים, שירות של אחים בלי הרף, למולדת אנו מלווים.
(חיים חפר)

החברת המונחת לפנינו מונפקת ע"י ברית יוצאי בוכרה בשיתוף מכון בן צבי, לרגל שנת ה-80 להעפלה ההרואית של הוריו והורי הוריו, ששמו נפשם ככפם, הלכו בדרך תחתיים, בינות הרים וגאות ועלו לא"י מכרתם עוד בטרם המדינה. העפלה החלה בשנות ה-20 של המאה שעברה בזירוף, כשהמסה העיקרית שלה הייתה ב-1933, שאז הגיעו אלפים רבים. העפלה זו, שניתן לכנותה "העלייה השנייה של העדה הבוכרית לא"י", לא תועדה בספרי ההיסטוריה למרות שהקדימה את תקופת העפלה מאירופה, שעלתה בלהבות והחלה ב-1934 ושיאה היה בקיבוץ שארית הפליטה מגיא ההריגה ב-1945 ואילך, רובה הגיעה דרך הים באניות המפורסמות: "אקסודוס" "אף-על-פי כן" ואחרות. עליהם למדנו כולנו בספרי ההיסטוריה. יצוין, כי העפלה הבוכרית האמורה, נבעה מזרעי הציננות

יוסף בר-נתן

ובניין הארץ, שנזרעו ע"י העלייה הראשונה של יהדות בוכרה לא"י, מה שאנו קוראים "תור הזהב הבוכרי", שהחלה עוד ב-1871. כידוע, עלייה זו הקדימה את עליית הביל"ויים, הנחשבת לעלייה הראשונה. יזכור, כי עליית הבוכרים הראשונה הייתה של עשירי בוכרה, שהקימו מהונם העצמי את המפוארת בשכונות ירושלים – הלא היא "רחובות", הקרויה "שכונת הבוכרים", שנוסדה ב-1891. בנייה תרם רבות לכלכלת העיר ירושלים ולפיתוחה אף מחוץ לחומות.

שתי העליות, היוו פועל יוצא של אהבת ציון שבערה בליבם של יהודי בוכרה וכיסופיהם לממש את חזון הדורות לעלייה לא"י.

הסיבות העיקריות להעפלה היו: המציאות הבלתי נסבלת, שנכפתה עליהם ע"י שלטון האימים של סטאלין – הגזרות וההנחג הכלכלי, שנבעו מהחרמת ההון היהודי; רדיפת הסוחרים והתעשיינים, שנחשבו לקונטרה-רבולוציונרים (אויבי המהפכה) ובשל כך הושלכו לכלא או הוגלו לסיביר וחלקם, לצערנו, נעלמו וגורלם נשאר עלום. זאת בנוסף לרדיפתם הדתית והתרבותית של אנשי הקהילה, שלא

אפשרו לה לחיות חיים מסורתיים בהשקט ובטח.

הרגשת חוסר האונים, בה הם היו שרויים ותחושת היותם "בין המצרים", הביאה אותם להחלטתם הנועזת לברוח ו"לגנוב" את גבולות ברה"מ. מי על סוס ואוכף, מי על המורים ומי ברגל, בדרך לא דרך, תוך סיכון פזיז של נפילה לתהומות, או טרף לחיות בר, שלא לדבר על שודדים ומתנכלים למיניהם שהמדו את כספם ורכושם, שומרי גבולות שעשו כל אשר לאל ידם לסכל את בריחתם של הורינו ולהכניסם אחר טורג ובריח.

אנו, כצאצאיהם, הנמנים על מייסדי ברית יוצאי בוכרה, גאים בגבורתם,

בנועזות מעשיהם, בסיכונים שלקחו על עצמם ועל משפחותיהם, ותוך ניצחון הרוח על החומר, הכניעו את המכונה הטוטאליטארית המשומנת של המשטר הסובייטי, שלא יכול היה לעמוד מול עוז רוחם ונחישותם של המעפילים. כל זאת מתוך אמונה עמוקה בצדקת דרכם להצלת משפחותיהם כדי להגיע למשאת נפשם – להיות שבי-ציון במולדתם ההיסטורית.

זכותנו וחובתנו להנציח לדורות הבאים פרשת גבורה מפלאה זו של מעשה אבותינו בהעפלתם לא"י בדרישה להכללת הנושא כפרק לימוד במערכת החינוך, כפי שהצלחנו, לאחר מאמצים מרובים ביוזמת הברית, לכלול את הקמת שכונת הבוכרים על הישיבה ההיסטוריים בתוכנית הלימודים של מערכת החינוך במסגרת הנושא "ירושלים – היציאה מהחומות".

לא זו אף זו, ברית יוצאי בוכרה באה בדברים עם המועצה לשימור אתרי מורשת בישראל, להקים במשותף אגף מיוחד שינציח את תעוזתם בעלייתם והעפלתם של יהודי בוכרה לא"י במחנה המעפילים בעתלית. הינה כי כן, אנו ממשיכי דרכם של מייסדי הברית, חשים את כובד

המשימה של עידוד מחקר המורשת והעשייה ההיסטורית למען הדורות הבאים, כפי שראשוני הוגי הרעיון היו המייסדים ה"ה ע"ד אמנון סלומי ז"ל, ישה קלנטרוב ז"ל, ויבל"א ע"ד שמעון בר-נתן ואלה שעל שכמם נשאו את המשא הכבד של גיוס האמצעים הלא הם האחים בן-ציון ופנחס פוזיילוב, שיחד עם אחרים קמו ועשו מעשה. הקימו את הברית יש מאין עוד לפני 41 שנה. הם באמת היו אנשי מעשה אמיתיים. אשר הגשימו הלכה למעשה, את מאמרו של ההוגה אחד העם: "כל רעיון חדש זקוק לחבר כוהנים אשר יקדישו לו את חייהם, ובחירוף נפש יכבשו את הדרך לפניו".

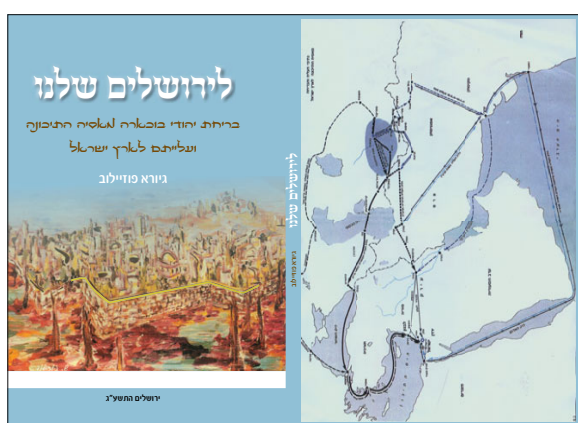
כאן המקום להודות לחוקר ולהיסטוריון הבוכרי ד"ר גיורא פוזיילוב, על עריכת אסופה ראשונה זו ולבקש מצאצאי משפחות המעפילים, שבידם חומר העשוי לסייע להמשך המחקר בנושא, להעבירו ישירות לד"ר גיורא פוזיילוב.

סטודנטים יקרים, איחולי לכם שיתגשמו מאוויכם ותצליחו בלימודים. זיכרו את דברי בנימין ד'זיראלי שאמר: "סוד ההצלחה הוא התמדה ודבקות במטרה".

לירושלים שלנו

בריתת יהודי בוכרה מאסיה התיכונה ועלייתם לא"י

וההעפלה של הבורחים. התעודות נאספו מארכיונים שונים מהארץ ומחו"ל. בתיעוד מצויה אגרת מהארכיון הלאומי של איראן, המספרת על פנייתם של פליטי יהודי בוכרה באפגניסטן, שביקשו ממשרד החוץ האיראני רשות לעבור בפרס בדרכם לא"י.

הספר הינו פרסום ראשון, בו משולבים תיאור היסטורי, סיפורי ותיעודי, המספר על גבורתם של יהודי בוכרה; סיפור שלא נודע בספרי ההיסטוריה שלנו והוא גם לא נילמד בבתי הספר.

אני מקווה, שבעז"ה הפרסום יסייע בחשיפת הסיפור המיוחד של יהודי בוכרה וייחשפו סיפורים נוספים של משפחות בני הקהילה, שברחו מאסיה התיכונה ועלו ארצה באותה תקופה. אני פונה לבני הקהילה, אנא מכם, התקשרו אלי וספרו את סיפורכם, סיפור הגבורה של קהילת יהודי בוכרה! טל': 02-6520712.

ד"ר גיורא פוזיילוב

בחלק השני סיפורם של תריסר משפחות. בסיפורים בא לידי ביטוי העוז והאמונה של הבורחים שלמרות הקשיים העצומים זכו להגיע ארצה. החלק השלישי של החיבור מכיל למעלה משמונים תעודות ואגרות המספרות את סיפור הבריחה, העלייה

המעבר מעיראק לא"י; פרוץ מלחמת העולם השנייה וסגירת המעברים ארצה ביבשה ובים ובסופו של דבר המסע ארצה עד לאחר הקמת המדינה. לא מעט מן הבורחים ברחו מאסיה התיכונה בראשית שנות השלושים וזכו לעלות ארצה רק אחרי הקמת המדינה.

דרך חדשה ואל תקווה חדשה. הבריתה הייתה אל הבלתי נודע. אל מסע בן אלפי קילומטרים עמוס בסכנות, המבטא את הגבורה, העוז, תעצומות הנפש, הנחישות ודביקות במטרה של הבורחים, גברים נשים וטף ששמו את נפשם ככפם במטרה לחיות חיים יהודיים בארצם המתחדשת. הבורחים בקשו להגיע לא"י בכל הדרכים ולמרות כל המכשולים. באסופה ראשונה זו מתואר מעט מזעיר מעלילות גבורתם של הבורחים.

הספר נחלק לשלושה חלקים: בחלק הראשון של הספר סקירה היסטורית המתארת את הסיבות לבריחה; ראשית הבריחה ונתיביה; הסיוע לבורחים באפגניסטן ובפרס; יחס המוסדות הצינניים לפליטים הבוכרים וכיצד ומתי הסכימו סוף סוף להנפיק להם רישיונות עלייה ארצה. בהמשך מתואר הסבל הרב שעבר על הבורחים, שנאלצו להמתין שנים ארוכות במדינות אסיה עד אשר קבלו רישיונות עלייה; חסימת

המהפכה הבולשביקית הביאה למחפכה בכל תחומי החיים בבריה"מ. העבר נשכה והעתיד לוט בערפל. האזרחים אבדו את רכושם ובמיהה רבה את חירותם והיו לגורמים בלתי חשובים במכונה הבולשביקית, שדרסה את זכויותיהם האזרחיות, הכלכליות והדתיות.

הדקראת סוף שנות ה-20 של המאה ה-20 החלה בריחה בהמונים של תושבים מאסיה התיכונה, במיוחד לאפגניסטן. בין מאות אלפי הבורחים היו גם כמה אלפים של יהודים בוכרים, שנמלטו מקהילותיהם באסיה התיכונה אל המדינות השכנות: אפגניסטן ומאוחר יותר פרס, במטרה להגיע בסופו של דבר אל א"י אל ירושלים שלנו. שנת השיא בבריחה הייתה שנת תרצ"ג (1933) ובאותה שנה מאות אלפים מיהודי בוכרה התקבצו בערי הגבול באפגניסטן ובפרס – משהה. הבורחים עזבו מאחוריהם את עברם בקהילות היהודיות באסיה התיכונה ויצאו אל

בן-ציון יהושע: "ירושלים שלי - המשורר הרצל חקק מראין את הסופר בן-ציון יהושע בעקבות ספרו "ריח של לחם חם" מאמרים על יצירותיו, ומאמרים שכתב על יוצרים עבריים

בן ציון יהושע הוא מספר ירושלמי מובהק, ואת הקריירה הספרותית פתח בקובץ סיפורים, שטבע את חותמו על שאר הספרים שברדך: הקובץ "עיר באופק", סיפורים ירושלמים קסומים ומרגשים. מי שעקב אחר המסלול הספרותי של בן ציון יהושע, מצא עצמו מיטלטל בין קובצי סיפורים לבין רומנים חושניים וסוערים כמו "שתיקת התרנגול" ו"דרך המשי" לבין ספרי מחקר וקובצי סיפורי עם. יוצר רב תחומי וצבעוני מאד, ירושלמי מאד, נסחף למחוזות שנעים בין קודש לחול, בשבילי הרפתקאות וסיפורים אנושיים מרתקים.

במשך השנים פרסם בן ציון יהושע סקירות על ספרים שונים ועל יוצרים שונים - ועתה אסף בקובץ אחד מבחר מכל סקירותיו, ובצד זה שיבץ סקירות שכתב על ספריו. לפנינו אוסף מגוון, שיפרנס דורות של חוקרים. נפגשו עם בן ציון יהושע כדי להבין מדוע בחר לאסוף את כתביו, לאן מועדות פניו.

החיים, אבל תפיסת הדברים היא תולדה של התפתחות אישית, של התנסות, של הרחבת דעת והשתחררות מן התמימות אל מידה של ציניות הנדרשת בחינוך על האדמה הזאת. אני בטוח, שכל קורא יראה בספר זווית אחרת, מעין ראשון. ריבוי הפנים שמתגלה בספר הוא תמונת האישיות שלי - מבטי על החיים ומבט של החיים, של אחרים, פרספקטיבה אחרת עליי ועל יצירתי.

מי שמכיר את יצירתך, רואה קו של אהבה לספרות העברית. הקורא העברי היטיב לגלות את נשמת הארץ הן בספר עיר באופק והן בספרים - פורצי גדר, תה אנגלי בירושלים ובשני הרומנים האחרונים. האם אותו רצון לגלות את נשמת הארץ גם ביוצרים עליהם כתבת - נורית גוברין, אורציון ישי, יהודה בורלא, יצחק שמי, יצירתנו וכן רבים אחרים?

– ספריי תמיד נכתבו מתוך אהבה. גם דמויות שליליות כביכול שתוארו עלי-ידי זכו לתואר, שיש בו אורות וצללים כאחד. הדברים לא נכתבו מתוך כעסים ושנאות אלא להיפך. המאמר שלי על יוצרים אחרים נכתבו קודם כל מתוך הערכה והערצה ומתוך רצון לחשוף יוצרים איכותיים, שנשכחו מלב. קוממו אותי יוצרים, שהם היו ההיפך הגמור ממני וכתבו מתוך הנשואות ועוררו את חמתי, כשריה של גזענות בצבץ בין השיטין של יצירתם. באותם מקרים מעטים חייב הייתי להתריע. באופן גורף כתבתי על יוצרים, שנמשכתי ליצירתם הן בשל קירבתם לעולמי והן בשל האיכויות של יצירתם ואישיותם של הכותבים שכבשו את ליבי. ממש לאחרונה התפרסם בעיתון 77 מאמרי על יוסף חיים ברנר, שנחשפתי ליצירתו בימי בחרותי באוניברסיטה העברית.

אם לאחר כל כך הרבה דברים, שנכתבו על יצירתו של ברנר, יכולתי לחדש משהו או לחלוק על ביאליק וברדיצ'בסקי, שדנו את ברנר ברוחחין, דיני.

ההיכרות שלי עמכם, למשל, כשהייתם בראשית דרככם - הפכה לידידות של חיים שלמים. זכיתי להיות הכותב הראשון, שהעריך מאוד את יצירתכם. על כך אני חש גאוה.

הן בספרך והן בכתבתך המחקרית רואים את המתה שיש בעולמך בין שימור המסורת מחד גיסא לבין פריצת הגדר מאידך גיסא. יש באוסף שלך ראי על המתה, שיש

ביצירה בין עולמות ואנשים, בין מזרח ומערב. האם זו הייתה אחת המטרות שלך בפרישת האוסף רב השנים הזה?

– צמחתי בתוך עולם של מסורת וממנו זרמתי אל עולם ההשכלה והאקדמיה, שבשיאה הייתי מנכ"ל הוצאת מאגנס באוניברסיטה העברית. בילדותי כעסתי על אבי, ששלה אותי ללמוד בתלמוד תורה, שנראה בעיניי מקום חשוך. לימים, כשהגעתי לאוניברסיטה ומצאתי שבכל השיעורים אני בעצם מנהל דיאלוג עם המרצה במכון למדעי היהדות - הבנתי שבילדותי קיבלתי אוצר יקר ערך. עם זאת, מתוך היכרות מעמיקה עם אותו עולם, אני סולד מאנשים, שעושים את תורתם קרדום להפור בו. אנשים תאבי בצע המנצלים חולשות אנוש של חסידיהם. אני עדיין מתגעגע לזמנות החכם הספרדי, שלווה את קהילתו מן הלידה ועד הקבר. צמחתי בחברה הספרדו-מזרחית אבל השכלתי היא בהחלט מערבית. כל ימי אני מתמך בין שני העולמות. אני מנסה להביא מיפוי של שום אל אודהו של יפת. אני חי בשלום בין שני העולמות, מכבד אותם ואוהב אותם. אבותי היו ספרדים ומזרחים וכדאי הם לשלש ולרביע אשכנזים. מה יכול להיות יפה מזה?

ניכר כי האוסף הזה לקח זמן רב, כיצד ערכת סלקציה בין החומרים, כיצד עמדת בנטל הנפשי הזה? כיצד קבעת מה ייכנס ומה לא? האם היו מקרים שנקרעת בין סקטסים שונים? האם המצברים שרעייתך המנוחה תקווה מילאה אותך, הם שבנו והרכיבו את הפסיפס של הספר המיוחד הזה?

– ספרי הוא מעין סל ובו בציר שמכיל 368 עמודים, יבול של ארבעים שנה לפחות. התלבטתי מאוד מה לכלול בספרי ומה לא. מצד אחד רציתי, שהדברים יזרמו שיקראו מהלך של התפתחות של יצירה ואישיות. גם לאישיותם ואיכותם. דברים רבים, שכתבתי במהלך השנים או דברים שכתבו עליי, לא כללתי בספרי, כי חשתי, שעבר זמנם.

ספרי מוקדש לאשתי האהובה תקווה, שאיתה חיתי ארבעים ושמונה שנים והיא הלכה לעולמה בטרם עת. תקווה לא רק הייתה אישה אהובה, אלא גם חברת לחיים והקוראת הראשונה של יצירותיי. אני מקווה שהמבחר שבחרתי הוא לרוחה. פרפראזה מדברי ר' עקיבא על אשתו האהובה רחל אולי תוכל לשקף משהו: "שלי ושל ספרי - שלה הוא."

פרזימה לעולמי האיש: איך מבקרים אפינו את יצירתי ואיך אני אפינתי יצירות של יוצרים אחרים.

– כסופר היטבת לתאר את חיי הנפש של הארץ הזאת - החל בסיפורי "עיר באופק" וכלה ביצירות המונומנטאליות "שתיקת התרנגול" ו"מילואים בשדות האורז". האם חשת כל העת רצון לתאר את רוח העם הזה, את ירושלים של מעלה ואת ירושלים של מטה?

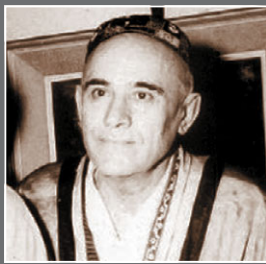
– מעולם לא התיימרתי לתאר את חיי הנפש של הארץ הזאת. וכי מי בעל תעצומות נפש, שיוכל לתארה חיי הנפש של הארץ ושל ירושלים? יצירתי בקעה ממעמקים אישיים, מתחושות פנימיות לא מבוקרות ומאהבתי לירושלים עירי ששורשי מצד אימי טבועים בה מזה מאות שנים. מצד אחד דמותו הסגנונית של אבי מספר הסיפורים ומצד שני אמי המיסטיקנית המתפללת לשלום העולם. הייתי מצטנע ואומר, שלא התיימרתי להעלות את ירושלים של מעלה או את

ירושלים של מטה אלא את ירושלים שלי, עירי האהובה. זו ירושלים, שעין אחת בה בוכה והשנייה צוחקת. ירושלים של מחוזות ילדותי, שעם כל הקשיים שהיו בה, מצאתי בה הרבה צבעוניות, ואני הלכתי וליקטתי את המראות הקסומים של עירי. אם דבריי ניתנים לפירוש מיסטי בבחינת ירושלים של מעלה, הרי אין מאושר ממני.

– ספרך "ריח של לחם חם" נראה כדרך שלך להציג משנה אישית. דרך מה שכתבת ומה שכתבו עליך... איזה בן ציון יהושע עולה מן האוסף הזה, איזו רוח ביקשת, שנראה מבעד לדפים?

– ספרי הוא מלאכת פסיפס. כל פרק בו הוא בבחינת אבן בתוך פסיפס ששמו יצירה, ששמו ירושלים. הדברים לא נכתבו ביום אחד ולא נהגו ביום אחד אלא על פני ארבעים שנה, בבחינת נער הייתי וגם זקנתי. זאת תמונה שיש בה דיאגנוזה ופרוגנוזה של מהלך חיים. הנושאים יש בהם דמיון לאורך שנות

32 שנה לפטירת הוגה ויוזם הברית יעקב (ישה) קלנטרוב ז"ל

הברית, כנציגה הבלעדית של העדה במוסדות השלטון, זכתה ליוקרה רבה בקרב בני העדה ומחוצה לה. תרומתו הסגולית הייתה בנוא גלי העלייה המבורכת של אחינו, שהחלו להגיע ארצה ב-1972 ואילך. ישה החליט להקל את קליטתם והתנדב יחד עם מיישה אמינוב ז"ל לקבל את העולים הנוכחים בשדה התעופה, דיבר בשפתם ועזר להם בפיתרון בעיות קליטתם בזמן אמת. דמותו ושיעור קומתו של ישה היוו דוגמה ומופת לעשייה ציבורית נעפה. ממנו רבים ראו וכזאת עשו. יהי זכרו ברוך!

השנה מלאו 32 שנה לפטירתו (ד' ניסן תשנ"א) של ישה קלנטרוב ז"ל, הוגה ויוזם הקמת ברית יוצאי בוכרה ב-1972. יוזמתו כינסה תחת קורת גג אחת אנשי עסקים ואנשי רוח צעירים מקרב העדה הבוכרית.

עד לאותו מועד הייתה העדה הבוכרית מפוצלת בין ועדים רבים, גבאי בתי-כנסת, אשר יצגו קבוצות קטנות, לעיתים אינטרסים כיתתיים, כך שעם כל רצונם הטוב, העדה הלכה ונחלשה ובתמימותה כי רבה, אף נוצלה לרעה ע"י גורמים פוליטיים ואחרים.

עין אחת צותקת והשנייה דומעת

וכוחות להמשך, האם אינך חושש מעייפות החומר?
 – מלאכת הכתיבה והיצירה אינה נמצאת בשליטתו של היוצר. יש תקופות פורייות יותר ופזירות פחות. מסתבר, שבתקופות של שתיקה מתמלאים המצברים, והם פורצים בצורת ספר חדש או סיפור חדש. תפילתי היומיומית היא כשל משורר תהילים: "אל תשליכני לעת זקנה" ו"רוח קודשך אל תיקח ממני". לזקנה – יש פתרון סיעודי, אבל רוח הקודש, רוח היצירה, צלילות המחשבה וההיגיון – הן מתת אלוה, שיש לשמור עליהן מכל משמר. ליצור ושוב ליצור.

בחרון ובירושלים. אימי הייתה מיסטיקנית, שהתפללה בוקר וערב לשלום העולם וצמה בכל שני וחמישי והאכילה בעלי כנף, שבאו לבלקון שלה לאכול מכף ידה. היא הייתה רופאה עממית לגוף ולנפש של השכונות שלנו. דמות צבעונית כל כך, אישה חכמה כל כך. דמותה אכן כבשה אותי, וברומן "שתיקת התרנגול" רוחה מככבת בו – והלוואי, שאיזה מפיץ ובימאי היה מעלה את סיפורה על הבד. אין ספק, שהוריי היו לי למקור השראה בכתיבתי וביצירתי.

– ועתה עם התחושה שהצגת בפני עולם ומלואו את האסיף שלך ואת היבול שלך, האם יש מצברים

בן-ציון יהושע, ריח של לחם חם – על יוצרים ויצירות, הוצאת בציר ירושלים, תש"ע/2010

לארץ בשנת 1898 ועד מהרה היה ממורי הדרך הראשונים שהוביל עולי רגל על סוסים ופרידות לקברי קדושים. הוא נודע כמספר הסיפורים של שכונת הבוכרים. מדי שבת, בין מנחה למערב, התקהלו המונים האזין לסיפוריו שובי הלב. אבי נפצע אנושות במלחמת העצמאות כשהלך להביא ללקוחותיו לחם מן המאפיה ונפטר זמן קצר לאחר מכן. מחקריו על איראן, אפגניסטן ובוכרה – מוקדשים לאבי שחי במחוזות אלה.

סיפורי, לעומת זאת, מוקדשים לאימי בת למשפחה אלקלעי הספרדית, שהייתה במשך מאות שנים בעזה,

– לאורך חיך היית מוציא לאור, היית חוקר קהילות ישראל, היית שליח בקרב קהילות יהודיות, ועודך מורה דרך במרכז אסיה ובקווקז, גילית עולמות נפלאים בסיפוריך הקצרים, טויות עולם שלם על רקעו האתני ועל ההיסטוריה שלו ברומנים שלך, – וכמוכן הנצחת את זכר אביך בקיבוץ סיפורי העם שלו. מעל לכל נראה, שאתה הממחזי הגדול של דמות אמך, המנציח של מורשתה ושל רוחה. האם אתה מסכים עם קביעה זו?

– מסכים עם כל מילה. אבי נולד יתום באפגניסטן, כי סבי נרצח על-ידי שודדי דרכים. כנער הגיע אבי

תערוכת הצייר שלמה יהודיין בבית שמואל

נמל יפו

נוף ירושלים

החרדל ושיבולי הדגנים הנעלמים בפי הצאן. ובין לבין מופיע גם ציור של הפסקת בליסה, עמידה צפופה של היצורים הצמריים, "שלאף שטונדה" הקופחת. אנחנו בארץ ישראל של פעם, המצריכה לעצור ולרדת מהכביש כדי להכיר מקרוב עולם הולך ונעלם.

ולעניין "פיסות השמים". אכן, בתמונת הפריחה של יהודיין השמיים אינם תופסים את מקומם המקובל, בחלק העליון, אלא מציצים בצורת פיסות וקרעים מבעד לרשת הצפופה של הפרחים והענפים העירומים של עצי השקד המתעוררים. הצייר מרוכז במעברים האינסופיים בין ורוד חום וכחול. אחרי הכול מדובר באקוורל, מה שמחייב דייקנות ומהירות שכמעט לא ייאמנו.

מבקרת אמנות אחת המליצה למתבונן להצטייד בזכוכית מגדלת, להיצמד למצע של הציור כדי להאמין שיד אדם ציירה אותו, את עושר הקסמים, ובו זמנית גם להתרחק ממנו מעט, כדי להקיף את כול הנוף הנפרש לפנינו.

חיבים לראות. מלים אינן תחליף ראוי במקרה המיוחד הזה.

התערוכה תיפתח בבית שמואל בירושלים במוצ"ש, ב-9.03.2013 בשעה 19:00.

אריה שור

שלמה יהודיין נולד בפרס. עלה ארצה ב-1950. בעל השכלה אמנותית, מנהל מחלקת רישוש וצילום מפעל לתרגומי מדע בירושלים. חבר הנהלת בית התנ"ך, אוצר וחבר הוועדה לאמנות במוזיאון בית התנ"ך בת"א. אצר מעל 100 תערוכות עבור אמנים מישראל ומח"ל. עבודותיו מצויות באוספים פרטיים ובמוזיאונים בארץ ובעולם. חבר פעיל בבית אב"א בירושלים.

הגיגה לעיניים ב"בית שמואל": האמן הוותיק שלמה יהודיין מציג מבחר מגוון של עבודות שיצר בעשרים השנים האחרונות. תצוגה מרהיבה של ציורי נוף, שמכניסה לאולמות את המתרחש בעצם הימים הללו בטבע, את האביב המתעורר. הצייר מכתיר את המוצגים "פרחי שקד ופיסות שמים". מדויק וענייני.

שקדיות פורחות. מה שכל אחד מאתנו יכול לראות במדרונות ההרים ובוואדיות שמסביב לעיר. שמחת ההתחדשות וחילופי העונות זוכה לטיפול אוהב ורגיש מאין כמוהו של אומן עתיר ניסיון בעל עין ויד שאפשר להתקנא בהן.

ים הירוקים הלבנים – ורודים ממלא עד אפס מקום את שטחו של הציור. המחול הזרוי של יהודיין והוירטואוזיות שלו – הפכו מזמן לשם דבר וקנו לו מעריצים ואספנים רבים בארץ ובחו"ל. רק מעטים יכולים

פינת המסורת
מאת: יעקב אהרנוב

פרשת ויקהל

חוכמה רוחנית מול עושר חומרי

לקראת מועד הענקת המלגות לסטודנטים מטעם "קרן אבוקה" לעידוד סטודנטים לרכוש השכלה גבוהה בחוכמת המדעים השונים, ראוי להתמקד דווקא בשני פסוקים בפרשה, המתייחסים לחכמי לב שהאל נותן להם עוד חוכמה בליבם, "ועשה בצלאל ואהליאב וכל איש חכם לב אשר נתן ה' חוכמה ותבונה בהמה... ויקרא משה אל בצלאל ואל אהליאב ואל כל איש חכם לב אשר נתן ה' חוכמה לליבו" (לו' א-ב). מפסוקים אלה ניתן ללמוד דבר מדהים – האל נותן חוכמה אלוהית רק למי שיש לו כבר חוכמה. ומכאן ניתן להבין שהאל מעניק לחכמים חוכמה נוספת דווקא בגלל חוכמתם. נמצאנו למדים שהמפתח לקבלת חוכמה אלוהית נוספת על חוכמת האדם גלום למעשה ביכולתו של האדם להיות בתחילה חכם מכוונות עצמו באמצעות: לימוד תורה, סגיונות בגמרא, לימודי מדעים שונים, ועוד. רק אז יקבל חכם זה

עוד חוכמה מהחוכמה האלוהית. ומכאן אולי יובן לנו, מדוע כל אדם מעם ישראל רוצה להיות דווקא חכם. שהרי אדם שיש לו חוכמה מכוונות עצמו, הוא זה שיקבל בודאי גם בונוס נוסף מחוכמת האל. מכאן ניתן להבין שהכסיל אינו ראוי לקבל חוכמה מהחוכמה האלוהית. ולכן הכסיל הנבער מדעת ימצא תמיד מחוץ למעגל של החוכמה. לפיכך ראוי לכל אדם לעזור לעצמו להיות חכם, שאם לא כן, אל יתפלא אם גם האל לא יוסיף לו חוכמה. ההשתדלות בהשגת החוכמה מחייבת כל הודי לקיים בין היתר את הנאמר "בכל דרכיך דעהו", ולקיים גם את הנאמר "הגית בו יומם ולילה". אתגר זה של קניית חוכמה הוא ביסוד המהות של כל אדם בעם ישראל. ובהקשר לחוכמת האל הניתנת כתוספת רק לחכמים ראוי לציין את אימרתו של רבי יוחנן, "אמר רבי יוחנן: אין הקדוש ברוך הוא נותן חוכמה אלא (רק) למי שיש לו חוכמה" (מדרש תנחומא, ויקהל).

ואם כן, תשאל בודאי השאלה, מדוע האל נותן דווקא לחכם עוד חוכמה על חוכמתו, שהרי יש לחכם זה כבר חוכמה. ובכלל, מדוע האל לא נותן את החוכמה דווקא לכסיל הנבער מדעת, שאין לו כלל חוכמה. שהרי דווקא הכסיל הנבער מדעת הוא זה שצריך חוכמה, יותר מהחכם שיש לו כבר חוכמה. ועל כך ראוי להשיב מדברי המדרש: "שאלה מטרונה אחת את רבי יוסי בן חלפתא: מהו שאותו שבתן את השאלה, מה הגיע את ההתפתחות העצומה של אמריקה כארץ קפטיסטיטית, וזאת לעומת מדינות אחרות בעולם. והסברו מתבסס על העובדה שרבים מבני האדם שהיגרו לאמריקה לאחר שהתגלתה, הם נמנו על אחד הזרמים בעולם הנוצרי שהאמינו שעושרו של אדם מבטא את האהרה האלוהית אליו כנאהב האל. ומשום שרבים רצו להיות נאהבים על ידי האל הם עשו כל מאמץ כדי להיות עשירים, ועושר זה של האנשים הרבים הוא שגרם להתפתחות העצומה של אמריקה. לשיטתו של אותו הוגי דעות – התופעה הקפיטליסטית נבעה למעשה מהרצון של בני האדם להיות עשירים, ובכך להוכיח לעצמם ולזולתם שהם נאהבים על ידי האל, משום שהארת האל כלפי נאהביו, היא הנותנת לנאהביו עושר, דבר שגרם כאמור להתפתחות העצומה של אמריקה. מגזירה שווה ניתן לומר שאם עושרו של האדם מלמד על אהבת האל אליו, הרי שהעניות של האדם מלמדת – באותו זרם נוצרי – שאין העניים נאהבים על ידי האל, משום שהם מעותקים מהארת האל כלפיהם. ומכאן שורם זה באמונה הנוצרית מעריך דווקא את האדם העשיר ופחות את האדם

העני. וזאת למרות שהעני יכול להיות חכם יותר מהעשיר. נמצא איפוא שההתפתחות הכלכלית של אמריקה כמדינה קפיטליסטית נבעה למעשה מאותו זרם באמונה הנוצרית המקשר בין עושרו של האדם לבין האהרה האלוהית לנאהב האל. מאידך – האמונה היהודית, על פי שיטתו של רבי יוחנן, שאמר, "אין הקדוש ברוך הוא נותן חוכמה אלא (רק) למי שיש לו חוכמה", גישה זאת היא שונה בתכלית מגישת אותו זרם באמונה הנוצרית. לשיטתו של רבי יוחנן על האדם להיות דווקא חכם בכדי שהארת האל תיתן לו חוכמה נוספת. ומכאן שהנתינה הנוספת מחוכמת האל לחכם היא ההוכחה לכך שהחכם נאהב על ידי האל, ולא משנה אם החכם הוא עשיר או עני, שהרי בין חכמי ישראל היו גם מעניי העם והיו גם מעשירי העם. ומכאן שהאמונה היהודית מעריכה דווקא את האדם החכם ולא את הכסיל, וזאת גם אם יהיה החכם עני, והכסיל יהיה עשיר. וזה אחד ההבדלים המהותיים שבין האמונה היהודית לבין האמונה הנוצרית. ובהקשר לכל האמור, ראוי להזכור לרישא של הדברים ולציין את המסורת הברוכה של העדה הבוכרית המתגלה במיטבה מדי כל שנה בהענקת מלגות לסטודנטים מ"קרן אבוקה", שמטרתן לעודד ולסייע לסטודנטים ברכישת ידע וחוכמה בתורת המדעים השונים. אין כל ספק שבכך תורמת הקרן להגברת החוכמה בקרב אותם סטודנטים, ואלה מצידם, לאחר שישכילו ויחכימו, הם ומכאן שורם זה באמונה הנוצרית מעריך דווקא את האדם העשיר ופחות את האדם

מרכז לחקר יהדות בוכרה
מכון בן צבי לחקר קהילות ישראל במזרח

מלגות מחקר בתחום יהדות בוכרה

המרכז לחקר יהדות בוכרה במכון בן-צבי מעניק מלגות מחקר לסטודנטים העוסקים בחקר היבטים שונים של חיי הקהילה היהודית הבוכרית החל מעבודות סמינריון לתואר שני ועד לעבודות דוקטור. המלגות יינתנו על פי שיקולים הנקבעים על ידי הוועדה האקדמית במרכז לחקר יהדות בוכרה שבמכון בן-צבי. על תלמידי מ"א להגיש את פירות מחקרם לכל היותר שנתיים לאחר קבלת המלגה. על תלמידי הדוקטור להגיש את פירות מחקרם לכל היותר שלוש שנים לאחר קבלת המלגה.

למכון בן צבי זכות הסירוב הראשונה לפרסום העבודות שיזכו במלגה.
המעוניינים מתבקשים לשלוח את הצעת המחקר המפורטת בצירוף שתי המלצות, קורות חיים ומילוי הטופס המצ"ב.
את המסמכים יש להגיש עד ליום רביעי, ט' בניסן תשע"ג (20.03.2013) למרכז לחקר יהדות בוכרה במכון בן-צבי, רח' אברבנאל 12, ת.ד. 7660, ירושלים 91076.
לפרטים: 02*5398844
פקס: 02*5612329, marina@ybz.org.il

ניחוח בוכרי בנוף כפר-ורדים

ברית יוצאי בוכרה ומרכז פליאה מזמינים את הציבור לפתיחה חגיגית של "בית מורשת יהדות בוכרה" בכפר ורדים, רחוב כזיב 36, שיתקיים ביום שישי, כ"ה ניסן תשע"ג, 5.04.2013, בשעה 11:30.

בתוכנית:

- סיור מודרך במקום ברכות;
- יוסף בר-נתן, נשיא הברית
- סיוון יחיאלי, ראש המועצה המקומית כפר-ורדים
- שלמה בוחבוט, ראש עיריית מעלות תרשיחא
- הקרנת סרט על יהדות בוכרה
- כיבוד עשיר ומוזיקה אוטנטית

לקבלת פרטים נוספים ניתן לפנות לאברהם ושרה הייל 050-6303231

ליקירנו שמואל ישראלוב
הפועל ברגישות רבה ובנדיבות לב לטובת בני העדה במתן סיוע בתחום האישי והחברתי. על ידו הפתוחה המעניקה חום, אהבה וסיוע לכל נזקק

שפע ברכות

בהגיעך לגיל 70

איחולינו:
שתזכה לאורך ימים ושנות חיים ושלוים, בבריאות טובה ואיתנה לזכות ולרווח נחת מרעייתך ויוצאי חלצריך.

ברית יוצאי בוכרה בישראל
הנשיא יוסף בר-נתן
בן-ציון ופנחס פוזילוב
הנהלה והחברים

טקס חלוקת מלגות לסטודנטים משנת תשע"ב – נושא למחקר לימודי

ניתוח הערב על פי גישת החליפין וגישת הפונקציונליסטים

הקדמה:

הערב שסוקר, הינו טקס חלוקת מלגות של ברית יוצאי בוכרה לציון 40 שנה להיווסדה ונוכה אלפי סטודנטים, בני העדה הבוכרית, המהווים את גאותו העדה ועתידה. הערב התקיים בתיאטרון היהלום במתחם בורסת היהלומים רמת גן, את הערב כיבדו אישים חשובים רבנים, חברי כנסת ושר החינוך גדעון סער אשר מצד אימו משתייך לעדה עצמה, ועוד.

את הערב הנעימו צלילים בשפת העדה, להקת "חנדה חנדה" המפורסמת והידועה בעולם ובארץ לכל יוצאי העדה. ולהקת "כוכב המזרח" מאשקלון.

אני הוזמנתי לאירוע בתור סטודנטית אשר אושרה לאחר הוועדה כזכאית לקבלת המלגה המדוברת. לאחר שסקרתי את האירוע חשבתי כי אחת הגישות שמשמשים מופיעה כאן בכל צעד וצעד היא גישת החליפין.

גישת החליפין כידוע מתארת את הקשרים בתוך הקבוצה שמבוססים על החלפת משאבים.

גישת החליפין מציינת כי בחברה קיים כל הזמן מצב של החלפת משאבים בין אדם למשנהו, אחד מוכר השני קונה, עצם החליפין לא חייב להיות משהו מוחשי זה יכול להתקיים גם בחליפין של כבוד, הערצה, יוקרה ושם טוב בחברה. ע"י החליפין אנו רואים מילוי והגשמת אינטרסים של החברה כפרט.

בטקס חלוקת המלגות יכולנו לראות את "סחר" החליפין, בין מעניקי המלגות לסטודנטים, בכל פעם שהזכירו את מהות הערב וציינו כי הוא ערב אשר מעניק מלגות לסטודנטים מהעדה כדי לקדם את העדה, את גאותו יחידת העדה, כמו כן ציינו שם כי הגנה קצרו את פירותינו בעולם המשחק יש לנו להקת "חנדה חנדה" אשר בתור סטודנטים גם הם קבלו מלגות וכעת מחזירים לנו ע"י הכבוד והפרסום בהופעותיהם המוצלחות. גם שהקרינו את הסרט לציון 120 שנה ליסוד שכונת הבוכרים בירושלים ציינו וסיפרו כי את ההקר היסטורי מבצע ד"ר גיורא פוזיילוב.

על פי גישה זו יש בחברה מרקמים רבים אשר בתוכם מתקיים עניין החליפין.

מרקמים – צורות חברתיות באמצעותן הפרט מקיים מגע חברתי ומחליף משאבים ומעביר מסרים.

בערב המלגות יכולנו לראות מרקמים רבים ושונים החל מהאישים החשובים שכבדו בנוכחותם את הערב, הסטודנטים הם מרקם נוסף בעלי מאפיינים זהים, כולם באו לקבל

את הסיוע, כולם לומדים, וכולם יודעים שהם העתיד של העדה.

לכל מרקם תפקיד ברור מי הלומד, מי המלמד, ומי המממן.

מתווכים חברתיים (Social Brokers) – נמצאים בנקודות המפגש בין שני מרקמים הם בעלי עוצמה רבה ויוצרים אינטראקציה במקום בו לא הייתה קודם לכן.

בעלי הברית והתורמים הם גם מרקמים והועדה אשר דנה באישור המלגות היא המתווך בין השניים בין התורמים ובין הסטודנטים. בידה הסמכות להחליט ולקבוע כמה יעניקו לכל סטודנט ועד כמה נחוץ להשיג עוד תורמים (הכל תלוי בכמות התורמים לכמה סטודנטים להעניק מלגה).

בעבודת שדה בניופאודלנד בקנדה שנעשתה ע"י אנחנוי כן על כפרי דייגים בשנות ה-60 הוא מדגיש את חשיבותם של המתווכים שהם בעלי כח רב ומציגים עצמם כנחוצים מאוד אשר אין אפשר בלעדיהם, וכן ראינו את זה כאן בערב המלגות, אילולא המתווכים לא היו מצליחים הסטודנטים להשיג את המלגה.

בתוך גישת החליפין אנו מודעים למושג הנקרא **כמעין קבוצה** (Quasi Group) – קבוצה זמנית של אנשים המגויסת בהתאם לעקרונות מבנים שונים, סביב מטרה זמנית ויש ביניהם מידה מסוימת של אינטראקציה וארגון.

חלק ממאפיינה של כמעין קבוצה זה הגורם המניע הוא האינטרסים של חבר "המעין קבוצה" ראינו את זה כאן ע"י זה שאינטרס של מחלקי המלגה לתת מלגה לא סתם כך יש להם עודף כסף, אלא מאחר והם רואים בזה השקעה לעתיד ההזדקקותם רואים בסטודנטים אדמה פורייה ששווה לזרוע ולטפח אותה הם עוזרים מבחינה כספית ומצפים כי עוד יבוא יום והם יקבלו את התמורה בחזרה כתרומה לקהילה היהודית הבוכרית בארץ ישראל, ע"י השתלבות בחיי החברה הישראלית, כנציגים של העדה. במעין קבוצה ישנה גם מטרה אחת לכל בני הקבוצה: הסטודנטים, מטרתם היא ללמוד ולהצליח בלי הרבה הוצאות כדי שיוכלו לתרום את חלקם החברתי בעתיד לחברה; והברית, מטרתה היא לעזור לסטודנטים להגשים את חלומם שמטרתם היא זהה. שניהם רוצים לתרום מעדתם תרומה קהילתית בעולם.

ניתוח על פי הגישה הפונקציונליסטית

ניתן לנתח את הסיטואציה הנ"ל גם על פי גישתו של דורקהיים ממיסדי השיטה על פי גישה פונקציונליסטית זו, הגישה מתייחסת אל החברה כאל מערכת, המורכבת מגורמים שונים המקיימים

יחסי גומלין. הגישה מניחה כי כל תופעה חברתית ותרבותית ממלאת תפקיד כלשהו.

כמו שראינו באירוע שלנו, לפרטים תפקידים רבים בחברה אשר הם יוצרים אותה לחברה, כל אחד תורם מעצמו את היכולות שלו, כאן מצאנו כי הסטודנטים תורמים את יכולתם השכלית והברית מסייעת להם בהגשמת עצמם, ממש כמו באיברי הגוף כל אחד לחוד תורם משלו וכך נהיים משהו אחד שלם הפועל בתקינות ממש כשם שהתיאוריה דוגלת:

הפרדיגמה הפונקציונאליסטית-טרוקית טוראלית רואה את החברה כמערכת המורכבת מחלקים הפועלים יחדיו לקידום הסולידאריות והיציבות החברתית. היא מדמה את החברה לגוף אורגני-ביולוגי אשר לכל איבר בו תפקיד ייחודי, ורק אם יפעלו כל האיברים יחדיו יוכל הגוף להמשיך להיות ולהתקיים. לא ניתן לעשות לחברה רדוקציה לאחד האיברים שלה – לא ניתן להבין תופעות חברתיות מורכבות דרך יחידים, אחרת אנו עלולים לפספס ולא להבין את ההיגיון חברתי.

על פי גישה זו מתגבשים מוסדות חברתיים שתפקידם לדאוג למילוי הצרכים של החברה כגון מוסדות פוליטיים, משפחתיים, מוסדות חינוך וכדומה.

מטרת המוסד המחלק את המלגות הוא אכן לסייע למערכת החברתית והחינוכית להתממש. מטרת המערכת החברתית המורכבת הזו היא לייצר הסכמות (קונצנזוס), והיא טוענת כי החברה חותרת באופן תמידי להשגת הסכמה בין חברי הקולקטיב. הסוציאליזציה יוצרת אינטגרציה יעילה בין חברי הקולקטיב ובכך מייצרת סולידריות חברתית.

התרבות, מנקודת מבטם של הפונקציונליסטים, הנה מנגנון חשוב ביצירת הסכמות ולכידות חברתית, ולכן פריט תרבותי זה אינו מתקבל בברכה.

כאן בערב חלוקת המלגות יכולנו לראות עד כמה משמרת בקנאות התרבות את מאפייני תרבותה האישיים. המופעים שהם הביאו היו אף מהם מהעדה שלהם, המוזיקה שהושמעה, הלבוש שלבשו חלק מהאנשים היו כלבוש של פעם, מידי מס' רגעים לא שכחו להזכיר ולשבח את מוצאם החשוב והזכות שלהם להמשיך לשמר את יוצאי העדה, אנשי הכבוד שהוזמנו אף הם היו כולם בני העדה הבוכרית, דבר זה בא להמחיש לסטודנטים כי הבוכרים כבר ראו הצלחות וכעת מה שנותר זה לסייע לסטודנטים נוספים כדי שבעתיד גם הם יהיו חלק מהצלחות אלו והמשכיחותם. בערב זה ראינו את המחשת העניין כי החברה כמוסדות שיש ביניהם הרמוניה, שלא תהיה די ימין את שמאל, כל אחד יש לו את תפקידיו המיועדים לו, הסטודנטים

צריכים ללמוד, והברית צריכה לעודד אותם כדי שיצליחו בלימודיהם.

אנו גם רואים כי הצרכים של הפרט הם אלו שמעצבים את החברה, הסטודנטים הם הנצרכים ולכן הברית היא "השלטון הון" עליהם, אשר תומכת ידם בלומדים. כמו שראינו מלינובסקי ערך מחקר על מסחר בטבעת הקולה והסיק שזה גורם להם לחיזוק קשרים חברתיים והגברת תחושת השייכות וביטחון אישי, גם כאן אנו יכולים להסיק את אותה הסקה, עצם התמיכה בסטודנטים וארגון של ערב כזה המאחד את כולם נותן לך הרגשה מחזקת ומגבשת עד מאוד.

ניתן להבחין גם כי יש כאן ע"י השקת הערב הזה צבירת כוחות פוליטיים והדגשת סטאטוסים, התורמים הם החזקים בעלי המשאבים, הסטודנטים מרגישים טוב שאנשים כאלו מסתכלים עליהם ומעניקים להם מהונם. לפי תאוריה זו אנו גם שמים לב לעקרון ההדדיות אותו מסביר מלינובסקי:

עיקרון ההדדיות – (The Principle of Reciprocity) האדם מציית לכללי החברה כי אחרת ממששים מערכת התחייבויות שקיימת כל הזמן. הפרט חייב לחברה טובות כל הזמן והחברה חייבת לפרט גם טובות על מה שהם נתנו לה, ראינו זאת ע"י מטרת חלוקת המלגות, הסטודנטים עושים כביכול טובה לחברה שהם לומדים ותורמים את מוחם לקידום החברה ולמטרת השבחת העדה שממנה יצאו סטודנטים כאלו והחברה רואה צורך להחזיר להם טובה ולתגמל אותם על ידי הענקת המלגה.

קשיים לסיקור הערב: אחד הקשיים הפיזיים שהיו בסיקור האירוע הוא חוסר ההספק לכתוב ולתעד את כל אשר נאמר מאחר והיה באירוע רגעים של חושך כשהוקרן סרט המספר על עברה של העדה. לקראת סיום האירוע גם אני הייתי צריכה ללכת ולקבל את המלגה שלי, בזמן הזה היה רעש והמולה בעקבות התגודדות כולם.

לסיכום:

נהייתי מאוד לעשות את העבודה, לסקר ערב מנקודת מבט שונה, ללבוש משקפים של "אנתרופולוג מתחיל"... הסיקור נתן לי אפשרות לראות את החברה במימדים שונים ומעניינים, ובכך למדתי תכונות רבות על איך אפשר לנתח את החברה והאנשים בה, ולהבין כל אחד לפי מטרתו בגישות השונות.

יעקוב מיכל
סטודנטית למדעי החברה
מלגאית של קרן "אבוקה"
על עבודתה זו זכתה הסטודנטית לציון 97

חיכאל עקילוב - מוותיקי הברית

– את שמך אני שומעת לעיתים קרובות בפי בני קהילתנו כאדם שעוזר רבות לבני העדה. מי אתה, מיכאל עקילוב?

– אני בן ליעל ואהרון עקילוב. בני משפחתי היו ידועים כאנשי מסחר ופעילי ציבור. על רקע זה, עם פרוץ המהפכה הבולשביקית, אבי נאסר ונשלח לשלוש שנות גלות בסיביר. אבא חזר משם שבור, רצוף וחולה. נוכח מציאות זו גמלה בליבו ההחלטה לברוח מברח"מ בכל דרך אשר תהיה, ולו בלבד לעזוב את המקום. אמר ועשה מעשה. ואמנם, המשפחה "גנבה" את הגבול הסובייטי-אפגאני הדרך לארץ-ישראל ארכה שנה וחצי ובתקופה זו נולדתי אני.

המשפחה הגיעה לת"א לשכונת נווה-צדק. תושבי המקום הצטיינו בהכנסת אורחים וקבלו את פנינו בסבר פנים יפות.

למדתי בבית-ספר "השחר" בנווה צדק ומשם המשכתי להרחיב את השכלתי בלימוד אלקטרוניקה בשעות הערב, ביום עבודתי בחשמלאות. אומרם, שהייתי חרוץ מאוד. המשכתי להתקדם במקצוע והתקבלתי לעבודה בחנות לאלקטרוניקה ידועה של משפחת מילוא (נחום מיליקובסקי אביו של רוני מילוא, לימים ראש עיריית ת"א-יפו), שם למדתי את רזי העבודה ובהמשך פתחתי רשת חנויות חשמל בת"א וסביבותיה. קראו לה "סלון אלנבי 113". בין היתר, ניהלתי באמצעות החנויות הללו עסקים עם רוב היבואנים שעסקו באלקטרוניקה בארץ.

– מניין נובעת הפעילות הציבורית שלך?

משפחת עקילוב בסמרקנד

– הייתי פעיל מאוד בברית יוצאי בוכרה. איך הגעת לפעילות זו?

– הייתי פעיל בשכונת נווה-צדק, ששימש כמרכז לפעילות צעירים, שסייעו לכל הפונים אליהם בנושאים כמו ביטוח לאומי, קבלת עבודה וכו'. במהלך השנים שמשתי כחבר דירקטוריון של רשות הדואר ועזרתי רבות לבני העדה להתקבל לעבודה בתחומים שונים. לאט לאט שמי נודע ברבים ובאחד הימים הגיע אלי ישה קלנטרוב והציע לי להצטרף לברית יוצאי בוכרה שהייתה אז בתחילת דרכה.

כיוון, שעסקתי במכירת מוצרי חשמל, עזרתי לעולים, שהחלו להגיע באותה תקופה להשיג פטור מתשלום מיסים ברכישת מוצרי חשמל וכמובן, גם בנושאים אחרים, באמצעות הקשרים האישיים שהיו לי עם מוסדות ממלכתיים. הייתי חבר נשיאות הברית, שותף להחלטותיה לגבי מדיניותה בסיוע בקליטת עלייה, בחלוקת מלגות, בהקמת בית התמחווי ובשאר הפרויקטים, שהיא ביצעה לשירות בני הקהילה הבוכרית. ב-1962 עברתי להתגורר ברמת-אביב וכדרכי בקודש לא שקטתי על שמריי וסייעתי בבניית בית-כנסת בנווה-אביב בשם "היכל חיים". התורמים להקמת בית-

מיכאל עקילוב

– אני מאמין, שהנטייה שלי לעסוק בענייני ציבור, נובעת מהגנים המשפחתיים שלי.

הצדדים כדי להתאחד תחת כותרת אחת לתועלת בני הקהילה הבוכרית שלנו.

– כיצד אתה רואה את פעילות הברית נכון להיום?

– אני מתרשם מאוד מהפעילות הרחבה, המעמיקה והיסודית של הברית בשורה של נושאים. בראש וראשונה בהפקת "העיתון הבוכרי", שהוא ברמה גבוהה מעניין ומרתק. כמו כן, אני מעריך מאוד את הפרויקטים, שהברית מקיימת בקשריה עם המוסדות הממשלתיים והעירוניים לטובת בני הקהילה. אני זוקף לזכותה של הברית את גולת הכותרת של פעילותה בעידוד מחקר המורשת הבוכרית, שאותה היא שמה לה למטרה עליונה להנחיל לדורות הבאים.

בהזדמנות זו אני רוצה להזכיר אישים שתרמו תרומה מיוחדת לקהילה הבוכרית באמצעות הברית כמו ישה קלנטרוב ז"ל, עו"ד אמנון סלומי ז"ל, רפאל מושיב ז"ל, הגב' שולמית טילאיוף ז"ל, מנכ"ל הברית משיח מרזיוף, רפאל אלודין, אהרון אהרוני ז"ל ויבל"א עו"ד שמעון בר-נתן, האחים בן-ציון ופנחס פוזילוב, יוסי בר-נתן, ניסן חן, כל חברי נשיאות העמותה ואחרונה חביבה מנכ"לית הברית הנוכחית שושנה רון, הפועלת מתוך שליחות עליונה לשרות הקהילה.

לאחרונה לקחתי חלק בשיבות הברית והתרשמתי מצירוף אנשים חדשים וצעירים, התורמים רבות לפעילותה. אני בהחלט מברך על כך ומאחל לברית המשך עשייה פורייה.

ש.ר.

חנות סלון אלנבי 113

בית הכנסת "היכל חיים"

אב"א 6 תנשע"ג

ספר חדש

• **נחמה קרמר-הלינסק**, חוקרת את טור הזהב של יהדות ספרד ופועלת בארה"ב. היא פרסמה מאמרים רבים וספרים על יהדות זו בספרדית, אנגלית ועברית. במאמר זה ד"ר קרמר-הלינסק חורגת מדרך המלך של תחום עבודתה, קרי יהדות ספרד, בתיאור מפורט של דמות מופת של יהדות איראן, רבי מנחם שמואל הלוי, תוך חזרה לשורשיה.

• **בנימין בן דוד**, ממרכז אב"א ופורום חוקרי יהדות בוכרה של מכון בן צבי מפרסם כאן ראיון עם המשוררת שולמית תיליאוף משנת 1989 יחד עם 5 מכתבים שהיא שלחה לפרופ' מיכאל זנד וכן ביקורת על ספרו של פריבורו מוחטארי על הדיפלומט האיראני עבדול חוסיין סרדארי וחלקו בפרשת הג'וגוט בזמן הכיבוש הנאצי של פריס.

• **אביבה קליין-פרנקה**, מתמחה בחקר יהדות תימן ופועלת כיום באוניברסיטת קלן – גרמניה. בחוברת זו, ד"ר אביבה קליין-פרנקה סוקרת את ספרה של אביבה מולר-לנצט "כסות ומסר – לבושם של יהודים מארצות האסלאם", תוך התייחסות בין השאר ליהדות בוכרה. סיקורת זו היא השנייה על ספרה של מולר-לנצט שכן, פורסמה סיקורת על ספר זה באב"א 4 מאת ד"ר רות יעקבי אם כי, מנקודת ראות שונה.

• **דוד כלנתרוב**, מפורום חוקרי יהדות בוכרה של מכון בן צבי, סוקר את ספרו של מלכיאל דניאל, שהופיע בארה"ב, שעיקרו, תלאותיו של יהודי בוכרי בזמן השלטון סובייטי.

איראן. חלקו השני של המאמר עתיד להתפרסם בחוברת הבאה.

• **יצחק בצלאל**, היה העורך המייסד של כתב העת "פעמים" של מכון בן צבי בתחום יהדות ספרד והמזרח. המחבר הינו חתן פרס נשיא המדינה בשנת תשנ"ז על פועלו המחקרי. לשעבר עורך "משא" לספרות. קהילת היהודים האפגאנים הקטנה הצמיחה מתוכה אנשי מופת, שהגיעו למלוא פריחתם לאחר עלייתם ארצה. ד"ר יצחק בצלאל, מטיב לתאר את ההווי של קהילה זו לאחר עלייתה ארצה אגב הצגת שתי דמויות בולטות בקרב העדה: זבולון קורט וזאב גול. יש בדבריו של המחבר יותר מהבעת הערכה כלפי שני האישים שכן, המאמרים הם עוד תיעוד על קורות יהודי אפגניסטן.

• **הרצל אהרוני**, הינו פרופסור לאלקטרוניקה באוניברסיטת בן-גוריון ואולם, משהתוודע לאחד מאבותיו, הרב עולמא בן אהרן באי, הוא צלל לתוך נבכי חקר דמותו המחבר נתקל בקושיות אותן הוא מבקש לפתור. המאמר מציע תשובות לשאלה – איך השלטון הרוסי תפס את התפקיד "רב מטעם" ומקומו של בעל משרה זה בקהילה. המאמר מתייחד בכך שהמסע בעקבות דמות זאת מתחיל יחסית מוקדם, באמצע המאה ה-19, שעה שמועטות הן ידיעותינו על רבנים ואישי ציבור בעת ההיא בקרב יהדות בוכרה, וזלת רבנים בודדים בולטים מאוד, כמו פנחס הגדול ופנחס הקטן.

"בואי כלה" – מנהגי אירוסין וחתונה של יהודי אפגאניסטאן. במאמרה זה, נעם ברעם-בן-יוסף מתארת ומנתחת את לבושן הטקסי של נשות שלוש קהילות התפוסות מקום מיוחד באסיה התיכונה: משהד שבאיראן, הקרובה לאזור הנקרא בהכללה בוכרה וכן לעיר הראת שבאפגניסטן, בה הייתה קהילה יהודית חשובה. שלוש ערים אלה מהוות מעין משולש, שידע יחסי גומלין, גם אם בזער אנפין.

• **גירא פוויילוב**, חוקר יהדות בוכרה, פרסם ומפרסם מאמרים וספרים אודות עדה זו. ד"ר גירא פוויילוב מקיים קורס קבוע באוניברסיטת בר-אילן על תולדות יהדות בוכרה ומקיים חוג במרכז אב"א. המחבר חושף את פועלו של שד"ר פחות ידוע אבל, המעורר עניין מיוחד כיוון שריכז את מאמציו דווקא בקרב הקהילה היהודית-בוכרית של קוקנד, הידועה בעושרה. אכן, ישבו בה אילי הון יהודים, שעסקיהם, בפרט בתחום הכתנה והאריגים, השתרעו על פני הקיסרות הרוסית כולה. העובדות, כולן ממועדות.

• **מאיר ששון**, חוקר עצמאי, פרסם מספר מאמרים על יהדות איראן במסגרת פרסומי מכון בן צבי (פעמים, ספר יהדות איראן). המחבר פורסם במאמרו זה ריעה רחבה על הרב ניסן בן אליהו, רבה של קהילת יהודי אצפאהן. מלבד מבוא, מאיר ששון מתאר בפרוטרוט את דמותו ופועלו של הרב ניסן בן אליהו בתחומים שונים: בית דין, נישואין, גירושין, ייבום וחליצה, שאלות ותשובות בענייני נדל"ן, מסחר, דיני ירושה ואישות, דרשות. כמו כן, המחבר דן על לימודי גמרא וקבלה אצל יהודי

שלחה לפרופ' מיכאל זנד. יש בדבריה משום תיאור פלסטי של הקהילה היהודית – בוכרית, על קורותיה, בראשית המאה ה-20 והמהפכה בולשביקית. ספרה של אביבה מולר-לנצט: "כסות ומסר, לבושם של יהודים מארצות האסלאם", וזכה כאן לסיקורת שנייה, שמאירה אותו באור שונה, לעומת הסיקורת שהופיעה באב"א 4.

סיקורת נוספת מאת דוד כלנתרוב מתייחסת לספר שהופיע בארה"ב, בו תיאור תלאותיו של המחבר, יהודי-בוכרי תושב אסיה התיכונה הסובייטית. חוברת זו כוללת ביקורת על ספר, שעניינו חלקו של הדיפלומט האיראני אשר מילא תפקיד חשוב בהצלחה של קהילת "הג'וגוט" בזמן הכיבוש הנאצי של פריס, תוך הדגשת החדש והחסר שבספר זה.

נגיש כי, המאמרים על הרב אברהם עולמא בן אהרן באי והרב מנחם שמואל הלוי מהולים לפעמים נימה אישית, החורגת מן המקובל בכתב-עת זה. ואולם, אין הדבר גורע מעצם הצגת הדמויות, שמשקלן הסגולי בקהילתיהן אינו מוטל בספק. המאמר של נעם ברעם-בן-יוסף הדן על הכיבוש הטקסי של נשות משהד, הראת ובוכרה היהודיות, נשדל מן התוכן הכללי של חוברת זו, שכן הוא שייך לתחום התרבות החומרית של יהודי אסיה התיכונה.

• **נעם ברעם-בן-יוסף**, הינה אוצרת במחלקה לאנתוגרפיה של מוזיאון ישראל, אגף לאמנות ותרבות יהודית. המחברת ערכה והפיקה מספר פרסומים, ביניהם הספר האלבומי

- תוכן העניינים**
7. לבושן הטקסי של נשים מקהילות משהד, הראת ובוכרה באוסף מוזיאון ישראל, ירושלים / נעם ברעם – בן-יוסף.
 14. הרב חזקיהו שבתי שליח כולל הספרדים מחברו, מתרים בקוקנד / גירא פוויילוב.
 26. הרב מולא ניסן בן אליהו, רבה של קהילת יהודי אצפאהן / מאיר ששון.
 73. זבולון קורט-חלוץ ושומר מצוות / יצחק בצלאל.
 85. קווים לפועלו של הרב אברהם עולמא בן אהרן באי באסיה התיכונה במאה ה-19 / הרצל אהרוני.
 115. הרב מנחם שמואל הלוי מהמדאן / נחמה קרמר-הלינסק.

לזכר
155. זאב גול – הקיבוץ, המסורת והמחקר / יצחק בצלאל.

עדות
161. שולמית תיליאוף, ראיון ע"י בנימין בן דוד (1989) ומכתבים אל מיכאל זנד.

סיקורת
177. על ספרה של אביבה מולר-לנצט: כסות ומסר – לבושם של יהודים מארצות האסלאם / אביבה קליין-פרנקה.
185. מלכיאל דניאל: "דרך חוחים אל החרות" / דוד כלנתרוב.

ביקורת
188. על ספרו של פריבורו מוחטארי ופרשת הג'וגוט / בנימין בן דוד.

על מחברים ומאמריהם:

המאמרים שבהוברת זו עוסקים בעיקר בדמויות. מדובר ברבני יהדות אצפאהן והמדאן שבאיראן, ברב אברהם עולמא בן אהרן באי מסמרקנד וכן ברב נוסף, שד"ר יוצא חברון שפעל בעיר קוקנד. שני אישים אחרים, זבולון קורט וזאב גול, יוצאי אפגניסטן, מייצגים פן יהודי אחר, שהרי מעשיהם התרומיים בחול. דמותה של המשוררת שולמית תיליאוף עולה מתוך ראיון שהיא העניקה בשנת 1989 ומכתבים שהיא

ליקירתנו
ד"ר רונית קוכמן-חיימוב
ברכות לקבלת התואר המכובד – פרופסור לרפואה בגין מחקריך בתחום רפואת הפריון מטעם האוניברסיטה העברית בירושלים

כי לך נאה כי לך יאה
גאים בכך ובהישגך ומאחלים לך:
"שיפוצו מעיינותיך חוצה" (משלי ה', ט"ז)

ברית יוצאי בוכרה בישראל
הנשיא יוסף בר-נתן
בן-ציון ופנחס פוויילוב
הנהלה והחברים

ערב סיפורי אב"א

ההצלחה והכבוד בהם זכתה נכדתה המוכשרת כשהיא משתפת אחרים ואומרת בפרסית כי תחושת הזכייה של נכדתה הייתה תחושה דומה למי שזכה לכך שארץ ישראל תהפוך להיות קנינו ורכושו האישי.

החוקר והסופר בן ציון יהושע סיפר על הבוכרים ועל "ארמון המשיח" – ביתם של משפחת יהודיוף, והפליא להביא ציטוטים מספרים, מאמרים וכתבי יד של הסופר ש"י עגנון ועוד, שדרכם השתקפה דמותם הייחודית של בני העדה הבוכרית בעיניהם של בני העדות האחרות שעלו לארץ הקודש. בתיאורים מצטיירים בני העדה הבוכרית כאנשים מלאי גוף, בעלי כבוד ומעמד, כאלו שהמזון הגשמי, האוכל והמזון הרוחני של מסורת וערכים היו לחלק בלתי נפרד מתרבותם ואורח חייהם.

תודה לכל מארגני האירוע והמשתתפים על ערב מוצלח ומהנה ששמחנו לקחת חלק בו ונצפה בהמשך בע"ה לעוד אירועים ושמחות.

איריס רופא-חיים
משוררת, כתבת ומנחה

קהל הצופים (צילום: אפרים אברמוב)

פאנל סופרים: ב. יהושע, ד. רביניאן, פרופ' י. הראל, ש. הורן

כילדת מהגרים בוגרת, מצאה דרכם את הזהות האישית שלה, בין עברה של המשפחה בחו"ל לבין הווייתה הצברית כאן בארץ. בקסם רב סיפרה דורית כיצד מתגאה בה סבתה כל פעם מחדש כאשר היא מספרת על

נתנה תחושה של השראה ושל דיאלוג מוסיקלי בין כלים, קולות ונעימות בעלות אופי וגוון אתני.

אגב, אמיר מופיע בימים אלו בסרט הישראלי עטור השבחים – "הבלדה לאביב הבוכה". על הבמה הופיעו בערב מקסים זה הסופרים – הגב' שפרה הורן, הסופרת דורית רביניאן והחוקר-הסופר בן ציון יהושע.

הסופרת המוכשרת שפרה הורן פתחה את שיח הסופרים המעניין. בעברה שימשה שפרה כרכזת חינוך של ארגון ה"ווג'ס" – התאחדות הסטודנטים העולמית. בין יתר פעילויותיה ארגנה כנסים ונלחמה למען יהודי אתיופיה במטרה להעלותם ארצה. שפרה סיפרה לקהל על ילדות לא קלה ודי מורכבת בבית שבו הנשים היו דומיננטיות ונתנו את הטון בחיי המשפחה. אביה היה עולה חדש ממוצא אשכנזי שאיבד את משפחתו בתקופת השואה באירופה.

אמה וסבתה היו ממוצא פרסי, ורק בשלב מאוחר של חייה גילתה שפרה כי הן היו נצר למשפחות אנוסי משהד שבאיראן, שנאלצו לקיים את דתם היהודית בסתר. שפרה העבירה לקהל תחושה כי בעצם הכתיבה היוותה עבורה, וכנראה גם עבור אנשים רבים העוסקים בכתיבה, סוג של תרפיה לנפש שבאמצעות תהליך זה ניסתה הסופרת לחבר פאזל גדול ולהרכיב את זהותה בין שני עולמות שונים מבחינת מנטאליות ותרבות.

גם הסופרת דורית רביניאן המקסימה התמקדה בספריה בדמויות נשיות והתחברה לשרשיה הפרסיים. שני ספרים מפרי עטה זכו להצלחה רבה. הראשון – "סמטת השקדיות בעומריג'אן" והשני – "החתונות שלי".

דורית סיפרה בהתרגשות על סבתה שתחיה, שהיוותה עבורה מקור השראה לסיפורים המשלבים מראות, ריחות וטעמים מפרס הרחוקה. באמצעות סיפוריה המרתקים של סבתה, גילתה דורית עולם מופלא שבו שולבו כשרון, דמיון ופנטזיה. הסיפורים, כך היא אומרת בחן, הם בבואות של החיים, והיא

ערב מיוחד, מעניין ומהנה התקיים בתאריך 27/1/13 בתיאטרון "ענבל" במתחם סוזאן לדאל בת"א.

זו איננה פעם הראשונה בה אני מבקרת במקום ובכל פעם אני מלאה התפעלות מחדש מההשקעה הרבה ומהכנסת האורחים הלבבית והנאה המתקיימת במקום הזה אשר הפך למרכז אתני רב תחומי שוקק חיים ותרבות רב גונית. האולם היה מלא מפה לפה ובין האורחים נצפו נציגי העדה הבוכרית, הפרסית והאפגנית, כולל מייסדי הברית היקרים – מר בן-ציון ופנחס פוזיילוב ונשותיהם, הגב' שושנה רון, אורי חיימוב ועוד.

את פנינו קבלו בכניסה בסבר פנים יפות מארגני האירוע עם כיבוד טעים, שתייה וחיוך מואר.

את הערב הנחה פרופ' ירון הראל (בעלה של חברתי המקסימה תמי אשר למדה איתי בביה"ס "שורשים" בשכונת שפירא). הוא פתח את הערב בסקירה היסטורית קצרה ולקח אותנו במסע זמן לתקופת חורבן בית ראשון וגלות אשור. הוא סיפר על הקשר בין יהדות בוכרה, פרס ואפגניסטן המכונה "משולש ההישרדות" וכי באזורים אלו הייתה תופעה של התניידות גדולה ממחוז למחוז בהתאם לזמן ולנסיבות.

נהוג לחשוב שיהודי בוכרה הינם נצר של שבטי נפתלי ויששכר, אשר במשך מאות שנים נותק הקשר עמם. רק בתקופה האחרונה נתגלו מגילות עתיקות במערות אפגניסטן השופכות אור על חיי היהודים ותרבות העבר ועל אותם שנים בהם לא היה שום מידע על החיים שהתנהלו מעבר להרי החושך. המחקר בנושא זה מעמיק ופרוס על פני תקופות שונות ומרתקות, וכל תיעוד נוסף מהווה חוליה נוספת ונדבך חשוב בשרשרת עתיקת יומיון זו.

פרופ' ירון הראל הנה את הערב בצורה מקצועית ועניינית, ובין לבין זכינו גם לשמוע קטעי נגינה ישירה של האומן הפרסי המוכשר – אמיר שהסר. אמיר, יליד טהרן, נחשב לאומן מחונן ויוצא דופן המבצע קטעי נגינה, בעיקר כחליל. האנזה למוסיקה ערבה לאוזן מסוג זה

משרד החינוך
מינהל כא"ב, תיאום ובקרה
האגף לתרבות תורנית
מחוזות ת"א והמרכז

בס"ד
רעננה
מחלקת להשכלת מבוגרים
מורשת ישראל

שבת אחים גם יחד

בוכרה היפה

**גאים להציג ערב מורשת, מסורת,
מנהגים ופולקלור**

משתתפים:
יוסף בר-נתן – נשיא ברית יוצאי בוכרה
הרב אבי זרקי – רבה של עפון ת"א
עמוס אשדוב – חוקר העדה
שושנה רון – מעבילית ברית יוצאי בוכרה
ורדה בן ברוך – מחברת ספר הגישול "מזרז לדור טעמה של מסורת"
יוסי פוזיילוב – משמר נכסי העדה
אתי גזן – זמרת ושחקנית

מנחה: **שאול מיזליש**

4.3.2013 יתקיים ביום שני, כ"ב באדר,

בשעה 20:30 ב"יד לבגים", אחוזה 147, רעננה

קרטיסים במחיר 45 ש"ח ניתן לרכוש:
במחלקה להשכלת מבוגרים טל' 09-7610380

ראיון רציני עם אמן מצחיק - חי דוידוב ת' חנדה חנדה

אני במאה אחוז נצמד לטקסט, ואני מאפשר לעצמי במאה אחוז לא לתרשם כשצריך ובהתאם לנסיבות באולם ומה שקורה עם הקהל. יש לי דוגמא נהדרת מהופעה בפתח-תקווה שבה באמצע סצנה שלי של אלמנה על קבר בעלה צלצל פלאפון בקהל ואני באופן ספונטני אמרתי - "לקחת איתך את מכשיר הפלאפון שלך לשם? עכשיו אני מבינה למה חשבונות הטלפון שמגיעים אלי כל כך מנופחים!" וזה היה מצחיק בטירוף.

מהן השאיפות שלך לעתיד?
- השאיפות שלי הן לשמור על הקהל הבוכרי ובמקביל גם להתקדם לכיוון של יצירה ישראלית.

הי מספר לי על סדרות טלוויזיה שבהן הוא לוקח חלק - קומדיה בערוץ 2 שבה הוא משחק בתפקיד שכן קווקזי לצידו של שלום אסייג, עופר שכטר ואוולין הגואל.

בסדרה "פצועים בראש" בערוץ 3 הוא קבל תפקיד דרמטי ומפתיע וכמו כן בסדרה "הבורר 4" הוא קבל תפקיד לצידם של שחקנים ידועים כמו יהודה לוי ומשה איבגי.

הוא מספר לי גם על יצירת סרט שנקרא "מנפאואר" העוסק בתופעת העובדים הזרים בשכונת שפירא וכן על סדרת טלוויזיה דוקומנטרית בערוץ 2 הנקראת "זוגות" שבה מלווה צוות הצילום את אחיו רונן מחיי הוויכוח והבליינות של תל-אביב ועד להחלטה להקים משפחה ולשאת את בחירת ליבו.

אני מגלה מולי איש מוכשר, שאפתן, מעניין ומרתק, ולקראת סיום אנו מגיעים לנושא של חי לילה, בהמה ופיתויים אליהם נחשפים אנשי ביזור ובמה, ואני מבינה עד כמה החינוך שקבל חי דוידוב מהבית מוביל אותו אל הצלחה, חי במה ומימוש עצמי מצד אחד, ועד כמה המסורת והמורשת הבוכרית עצבו את אישיותו כיהודי הגאה בשורשי מצד אחר, והשילוב הזה יחד הופך אותו לא רק לאומן מצליח, אלא גם ובעיקר לאיש משפחה שורשי וערכי, כזה שמעיד על עצמו "מייד אין בוכרה", אשר נולד זמן קצר לאחר שעלו הוריו ארצה וגדל בישראל להיות אמן שידוע להצחק, לבדר ולהנציח דמויות ותופעות הקשורות לעדה הבוכרית. נסיעה טובה חי והרבה הצלחה בהמשך.

איריס רופא-חיים
משוררת, כתבת ומנחה

קטע מההצגה האחרונה של "חנדה-חנדה"

כבוד - בעיקר כבוד להורים, לזקנים ולמשפחה. ברוסיה יש כבוד גדול לדור המקימים והמייסדים, ולצערי כאן בארץ אין יחס וכבוד למבוגרים בכלל ולשחקנים מבוגרים בפרט, וזה משהו שצריך לשנות.

מהי חלוקת התפקידים בינך לבין אחיך רונן בעסק המשותף?
- אני כותב ומביים, אחי רונן הוא מנהל הפקה שאחראי גם ובעיקר על הקטע הלוגיסטי.

לאילו תגובות אתה זוכה מהקהל והאם יש גם מי שנעלב לפעמים?

- התגובות מהקהל מאוד חיוביות, אנשים מכל הגילאים שמחכים צוחקים ומחמיאים לנו על המשחק הטוב. אני מרגיש שאנחנו מציגים מראה בפני האנושות ובעצם המערכונים שלנו הם השתקפות של דפוסי התנהגות של אנשים במציאות.

איזה מערכון או דמות חביבים עליך יותר מאחרים?
- הדמות של אפה חוסיני שהיא אמה אוניברסאלית. וזהי אותה אמה משכונת שפירא שדואגת לכן שלה ורוצה לחתן אותו אך ורק עם כלה בוכרית.

אם לא היית שחקן - באיזה מקצוע היית בוחר?
- הייתי בוחר להיות שף, אשתי מבשלת אוכל בוכרי ואני מאוד אוהב לבשל אוכל סיני, איטלקי, יפני ועוד.

מה הדבר שהכי משמח אותך?
- משפחה וילדים.

מה הדבר שהכי מאכזב אותך?
- חוסר נאמנות של חברים.

עד כמה אתה נצמד לטקסט ועד כמה אתה מאפשר לעצמך לאלתר על הבמה?

תחילת השבוע, ראש חודש אדר, חודש שבו מרבים בשמחה, ואני יושבת בבית קפה קטן בחולון - "קפה גן סיפור", ממתינה לחי דוידוב - החצי הדומיננטי והבוגר יותר בצמד המפורסם - "חנדה חנדה".

בשני אירועים שונים זכיתי לראות את חי ורונן דוידוב על הבמה ובשני הפעמים ידעתי כי ארצה לראות אותם שוב, אחרי גל צחוקים אדיר והנאה גדולה שלי ושל הקהל. חי יושב מולי, עם עיני תכלת גדולות, דיבור רהוט, בטחון עצמי גבוה והתנהלות של איש עסקים רציני שיוודע בדיוק מאין הוא בא ולאן הוא עוד רוצה להגיע.

אני שואלת על משמעות השם "חי" והוא מספר לי סיפור מופלא על סבא רבא שלו - חי אשונוב הכהן ז"ל. אמו של חי אשונוב הרתה 17 פעמים לפני שהוא הגיח לאויר העולם, וכל הילדים נפטרו במהלך ההריון, הלידה או מיד אחריהם עקב מחלות.

על פי עצת הרב המקומי קראו ההורים לבנם ה-18 "חי" והוא היחיד אשר שרד, גם כשאחריו ילדה האם עוד שלושה ילדים נוספים. על שם אותו סבא רבא שלו מצד אמה, על שמו נקרא חי, המתגאה בשורשי הבוכריים ובתרבות והחינוך אשר ספג מסבתו אשר גידלה אותו באהבה רבה, והבינה כי מדובר בשחקן מבטן ומלידה כבר מגיל אפס.

חי מספר לי על נסיעת שורשים לוכורה שבה התקבל בחום ואהבה ע"י קהילת המקום, כשהוא מצטלם על רקע תמונת סבו, שהיה שמש בית הכנסת, ועל נסיעותיו המתוכננות למוסקבה ולניו-יורק, כאשר הוא מתהדר ביומן עמוס בהופעות ואירועים.

הוא נשוי לויקטוריה, עורכת דין שקבלה זה מכבר תואר נוטריון והוא אבא לתאומות - הדר והילה בנות החמש ועדי בת 5 חודשים.

איך אתה מגדיר את עצמך - אמן, בדרן או חקיין?

- קודם כל אמן. אומן שגם כותב, גם יוצר וגם מביים. למדתי בבית הספר למשחק "ניסן נתיב" שבו גם אחי רונן לומד, והצגה "חנדה חנדה 4" היא בעצם הצגה 8 ששלו ושל אחי רונן, שגם הוא כותב ומשחק.

מיהם האנשים שהשפיעו ועצבו את אישיותך ואורה הייך?
- ההורים ובעיקר המשפחה הקרובה. הייתה לי סבתא מיוחדת שגידלה אותי, ולהבדיל - הורים נהדרים ותומכים. אמה אשה דומיננטית ושפתנית ואבא שלי צלם, טיפוס שקט ואדם שמגבה ומאן.

אילו שחקנים או אמנים מהווים מקור השראה בשבילך?
- צ'רלי צ'פלין, שלמה בר-אבא, ספי ריבלין, הגשש החיוור, גרי לואיס, לואי דה פינס ומיסטר בין.

אילו ערכים של המורשת הבוכרית קבלת שהיית רוצה להעביר גם לילדיך?

העלייה מאודבקיסטן נמשכת

ביום ד', 20.02.2013, התקיימה במשרדי הסוכנות בת"א פגישה נרגשת בין מנכ"לית ברית יוצאי בוכרה הגב' שושנה רון לבין כ-30 עולים מאודבקיסטן, שזה עתה עלו ארצה. העולים ספרו על מניעיהם לעלות ארצה, על ציפיותיהם ועל תקוותם להשתלב בצורה מוצלחת במדינה. הגב' רון שטחה בפניהם את אפשרויות הסיוע, שהברית יכולה להעניק לעולים במגוון תחומים והביעה את משאלתה, שלמרות הקשיים שעלולים לקרות להם במהלך קליטתם, יחישו שהם חיים בין אחים במולדת ההיסטורית שלהם, ושישראל ערבין זה לזה.

יום בריאות בקרב נשים בוכריות בדרום ת"א

ב-14.02.2013, במרכז הקשישים בשכונת פלורנטין, התקיים "יום בריאות" למניעת מחלות כלליות ומחלות הפה והשיניים. במסגרת הפרויקט לקח חלק צוות מקצועי שכלל: רופא שיניים, שיננית, דיאטנית, מומחה לאורתופדיה כללית. המרצה הראשון, ד"ר אלכסנדר חיימוב סיפר על הפרויקט, מטרותיו והציג סלול. בהרצאתו הודגשו: המצב הסוציאלי-אקונומי

חסע של אלף לילה ולילה בערי אוזבקיסטן

אל ערש לידתם של מינהגי ופולקלור העדה הבוכרית

חלק רביעי

חיום השישי לטיול – בוכרה חיפה

את העיר בוכרה חיפה פוגשים אנו לראשונה בשעת ערב לאחר נסיעה של כ-6 שעות באוטובוס תיירים שדוהר על כבישים משובשים מה שגורם לנו לנסיעה מפרכת על דרך שעוברת בתוך שדות כותנה.

להזכיר שהאדמה בהרי אוזבקיסטן מצמיחה את הכותנה בכמויות גדולות מאוד, כותנה אשר נקטפת בידיים רבות ומועברת לעיבוד. יודע לספר לנו מדריכנו בנימין ניאזוף שלפי חוק אוזבקי מגוייסיים רוב תלמידי בתי הספר התיכוניים בממלכה ובמשך מספר ימים הם מועסקים על בסיס מה שנקרא "שרות לאומי" בקטיף ובאיסוף הכותנה, על פעילות זאת הם זוכים לכבוד גדול כי הקדישו את הזמן המיוחד שנדרש למשאב הלאומי – קרי קטיף כותנה.

הקבוצה מגיעה למלון "גראנד-בוכרה" ומתמקמת בחדרים היפים והמפוארים ובשעת ערב מיוחדת יוצאים לסיור ראשוני מקדים באזורי הביילוי הלילי של בוכרה העיר. כדי להגיע יש לנסוע מהמלון הממוקם בקצה העיר ומי שלא יודע מונית בבוכרה זה כל רכב שמוכן להסיע נוסעים, ואכן תוך מספר דקות לפי הרמת אצבע (כמו שתופסים טרמפים בישראל) נעצרות מספר מכוניות בפתח המלון וכל אחת מהן קולטת זוג או שלושה חברים מהקבוצה, ולא לפני ויכוח על המחיר (יש לציין שכל נהגי הרכבים עושים מה שנקרא אצלנו השלמת הכנסה) נסיעה של כ-10-5 דקות למרכז העיר מחיר שווה ל-1\$ משתלם, לא?!

הגענו ל"לאבי האוז" (LYAB-I) הברית מים גדולה המוקפת עצים עתיקים ובתי קפה ויושבי בטל המשחקים דמקה ושש-בש, בצמוד נתוודע לבדחן הבוכרי הנודע הרכוב על תמורה – פיסלו של נאסר א-דין (כן, זה שם מחזו של חיים חפר שכתב בשנות ה-50 והוא עלה על במות בישראל אלפי פעמים במספר רוסיות). מול הברכה ממוקמת מדרסת "נאדיר דיוואן באגי" (NADIR DIVAN BAGHI) אשר בעבר שימשה כ"קרונ-סראי"

(KARAVAN-SARAI) אכסנייה לאדם ובהמה על דרך המשי המפורסמת. אנו מסתובבים כשעתיים במזג אוויר לילי נעים ומסיירים ברמת טעימה של אחד ממקדיי הביילוי המרכזיים בבוכרה חיפה, כדי לחזור למלון מאתרים שוב רכבים פרטיים שעבור דולר לערך כאמור מחזירים אותנו למלון לשנת לילה נעימה.

עם שחר לאחר תפילת שחרית וארוחת בוקר, בני הקבוצה-המשפחה, יוצאת להסתער על העיר בוכרה לתור וסיור בהנהגתו של בנימין ניאזוף, נציין כי למדנו שהעיר בוכרה מחולקת לשתי ערים-העיר העתיקה שמקורה עוד במאה ה-11 לספירה, ומולה העיר החדשה שנבנתה החל משנת 1900 כעיר מודרנית בשליטתו של האמיר הבוכרי שלט בה עד כיבוש השלטון הבולשביקי-סובייטי ב-1917, 21 שנים שלט האמיר עד שברח מאימת הסובייטים לאפגניסטן שם המדינה השכנה בה מצא מקלט מדיני.

על בוכרה והאמיר האחרון יש הרבה סיפורים שחלקם נשמעים כאגדות, אך מסתבר שהם אמיתיים, כך למדנו מבנימין ניאזוף מדריכנו. את הסיור מתחילים אנו ב"ארק" (ARK) ארמון החורף של האמיר שמשמש היום כמוזיאון. בארמון חורף זה נפגש האמיר עם עמו כאשר הוא האמיר דובר אל העם שעומד באלפיו בכיכר הגדולה מול הארמון והאמיר צופה מפתח הארמון. פעם בשבוע בימי שישי יוצא האמיר להתפלל במסגד "צ'יל-סטון" (ארבעים העמודים) המרוחק כמה מאות מטרים מהארמון, את הדרך עושה האמיר על גבי שטיח ארוך. לפגוש הארמון עד המסגד, שטיח זה פרוס לחלקים וכל שבוע ניתן במתנה לעניי העם, מה שאומר שכל שבוע נפרס שטיח חדש באורך מאות מטרים...

למדנו ששם המסגד "ארבעים עמודים" ואכן ספרנו וראינו שישנם רק 20 עמודים, אך מיד הסביר לנו מדריכנו בנימין ניאזוף שהעמודים אמנם 20 במספרם, אך הם משתקפים בבריכת המים הגדולה שלפניו ואכן יחד הם 40 עמודים. עוד למדנו שבניית המסגד והמגדל שבראשו התבצעו במאה ה-11 לספירה וחלק מחומרי הבנייה הובאה מלמלט וטיט

היה חלב גמלים מעורב בדם כבשים וביצים.

באזור זה שהיה כאמור מרכז מסחר לסחורות שהגיעו מדרך המשי נבנו בתי מלון, בתי אוכל, אכסניות ואורוות סוסים – כמו כן, כיכרות רבות בהן נערכו מכירות מסחר, חלפנות כספיים בזהב ומתכות יקרות. ידוע כי באזור זה גרו עשירי היהודים שרובם עסקו במסחר, בחלפנות מטבעות וזהב, חלק די גדול מבתי היהודים בתקופה המדוברת ממוקמים במרכז העיר וכל אחד מהם גדול ומרשים מאוד, כיום הפכו רוב בתי היהודים לבתי מלון והאחרים לתיירים הפוקדים את העיר בוכרה. באשר למסורת הדת למדנו שבית-הכנסת המרכזי של בוכרה היה פעיל עד עליית שלטון הקומוניסטי והיום הוא משמש כמוזיאון.

לעומתו, בשכונת היהודים הפנימית "מחלה" פעיל בית-כנסת שם מתקיימות 3 תפילות כל יום, בסיועו בשכונת "מחלה" (הרובע היהודי) כאילו הזמן עמד מלכת, רובע

בן מאות שנים, סמטאות צרות בין בתים בלים שחלקם בנויים מחימר, בוץ ואבנים לצד בתים מחודשים עשויים אבנים, למרות הדלות הזועקת בין האבנים הכל נקי, מסודר ונעים, צמוד לבית הכנסת ביקרנו בגן ילדים פעיל בו פגשנו גננת בוכרית יהודייה שסביבה ילדים וילדות גילאי גן יהודים וגויים יחד.

לקראת צהריים פוקדים אנו את ארמון הקיץ של האמיר (כן, לאמיר בוכרה ארמון קיץ וארמון חורף) למדנו שהאמיר האחרון של בוכרה שהתחנך על-פי החינוך הרוסי בסנט פטרבורג דאג להביא אדריכל וצוות מיוחד כדי שיתכננו ויבנו ארמון בסגנון רוסי מודרני. בארמון אגף נשים, אגף פילגשים. אולמות הארמון מלאים במתנות שקיבל האמיר במשך מלכותו ממושלים וראשי מדינות שבאו לבקר – יפן, סין, איטליה...

אולם מיוחד לביגוד בוכרי שלבשו הנשים והפילגשים, חלק מהבגדים רקומים בחוטי זהב, כסף ומשי. אולם מיוחד הוקצה לנעלים. הארמון

גדול המימדים מעוטר באבני חן על קירותיו ותקרותיו שלא לדבר על שטיחים מיוחדים על הרצפה והכתלים הענקיים.

את היום החווייתי הזה בבוכרה סיימנו מול כס מלכות השוכן כבוד בראש גרם מעלות בו נהג האמיר לשבת כאשר משם הוא משלח בוריקה תפוח עץ לכיוון אחת מהפילגשים איתה חפץ הוא לשהות בלילה הקרוב (מזכיר קצת את אחשוורוש ממגילת אסתר).

אנו חוזרים למלוננו בשעת ערב. לאחר ארוחת ערב מהנה יוצאים לחוות בתכנית פולקלור של להקת רקדנים עם שבעה נגנים בשילוב תצוגת אופנה מרהיבה. עם סיום הערב אנו באוטובוס לכיוון שדה התעופה בבוכרה, ומשם בטיסת לילה לעיר טשקנט הבירה לשנת לילה במלון. (משך בגיליון הבא)

עמוס אשורב

052-2596929

amos@asherov.co.il

גם בפייסבוק!

 <p>Мы имеем честь пригласить Вас на конференцию по сотрудничеству и разрешению конфликтов в общине бухарских евреев в Рамле.</p> <p>Тема конференции: презентация модели разрешения конфликтов в этнической общине на примере общины бухарских евреев в Рамле.</p> <p>Конференция состоится в среду, 13 марта 2013 Часы работы: 18.00-20.00</p> <p>В программе:</p> <ul style="list-style-type: none"> > Презентация бухарской общины; > Презентация центра по разрешению конфликтов в Рамле; > Выступления почетных гостей; > Основной доклад о новой модели разрешения конфликтов; > Обсуждение доклада; <p>Просьба, подтвердить ваше участие по телефону: 08-9771889 052-5427484 (Ариэла)</p>	 <p>אנו מתכבדים להזמין אתכם לכנס גישור בקהילה הבוכרית</p> <p>דו"ח מחקר התאמת מודל גישור סכסוכים לקהילה אתנית המקרה של גישור בעדה הבוכרית ברמלה</p> <p>יום רביעי ב' בניסן התשע"ג 13 במרץ 2013 שעות: 18:00 - 20:00</p> <p>< הצגת הקהילה הבוכרית</p> <p>< הצגת מרכז הגישור ויישוב סכסוכים בקהילה-רמלה</p> <p>< ברכות</p> <p>< דוח מחקר</p> <p>< פאנל בראי רב תרבותית- המפגש של קהילת יוצאי בוכרה עם קהילות אחרות בחברה הישראלית</p> <p>נא לאשר השתתפות בטלפון: 08-9771889 אריאלה: 052-5427484</p> <p>אשכול הפיס, רח' הזית 4, רמלה (תינה חיים) Эшכולь а-Пайс, ул. а-Зайт 4, Рамле (Бесплатная стоянка)</p>
--	--

